

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

ΧΡΟΝΙΑ Γ'. ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1929 - ΤΕΥΧΟΣ 4^ο

ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΜΕ ΤΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΥΣΕΣ ΦΛΕΒΕΣ...

Εΐμεθα τὸ ἔδαφος.

Σκυμένοι ἐπάνω του, σκυθρωποὶ ἢ ξένιαστοὶ, τὸ ἀνασαλεύομε διαρκῶς, σκαλίζομε, ἐρευνᾶμε.

Εΐμεθα οἱ ἐρευνητῆς τοῦ ἔδαφους, μὰ καὶ τὸ ἔδαφος αὐτό, ἐπὶνω στὸ ὅποιο ἐστρέψαμε ὅλη τὴν ὀρμὴ, ὅλη τὴ βία τῆς σκαπάνης μας.

Εΐμεθα οἱ γυρευτῆς πηγῶν· μὲ τὴ μαγικὴ μας ράβδο, πηγαίνομε ἀναζητόντας κρυμμένες πηγές.

Εΐμεθα οἱ νέοι χρυσοθήρες ποὺ κυνηγοῦμε χρυσὲς φλέβες.

Κάθε φορὰ ποὺ συναντοῦμε καινούρια μιὰ πηγὴ, ἀπ' τὴν ὁποία δροσερὸ νερὸ ἀναβλύζει, ἡ χαρὰ μας ἐκδηλώνεται ἀκράτητη. Καὶ σὰ νομάδες τῆς ἐρήμου ποὺ γιὰ πολὺ δοκιμάσαμε τῆς δίψας τὸ μαρτύριο, ποὺ αὖξαν ἀκόμη ἡ ἄρρωστη φαντασία μας, σκύβομε ἐπάνω στὴν πηγὴ ποὺ ἀνακαλύψαμε καὶ ἀκόρεστα — πίνομε, πίνομε. Κάθε φορὰ ποὺ ἀγγίζομε χρυσοῦ μιὰ φλέβα, ἡ λάμψη τοῦ πολυτίμου μετάλλου ἠλεκτρίζει τὰ μάτια μας, τὰ κάνει ν' ἀστράφτουν ἀπὸ τὴν ἀντανάκλασι τοῦ χρυσοῦ. Καὶ εἶναι πάντα ὥραϊα τὰ μάτια ποὺ μέσα τους ἔχουν χρυσάφι· συμβολίζουν τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα.

Ἄλλὰ νά, ποὺ κι ἡ τελευταία πηγὴ ἐστείρωσε ἀπ' τὴ μεγάλη μας δίψα, νά ποὺ κ' ἡ τελευταία χρυσοῦ φλέβα ἐξαντλήθηκε ἀπὸ τὴν ἀπληστία μας. Ἀπομένομε καὶ πάλι σκεπτικοί, μ' ἔγνοιαι φτωχοῦ μέσα μας, ἐπάνω ἀπὸ ἓνα ἔδαφος, πλούσιο μὲν κ' ἰόνιμο, ἀλλὰ ποὺ κουράσαμε κι ἐξαντλήσαμε μὲ τὴν ὑπερβολικὴ ἐκμετάλλευσιν. Κι ἐνῶ ἄλ-

λοτε νομίζαμε πώς μερικές καθαρές σταγόνες και λίγη χρυσή σκόνη θ' ἀρχοῦσαν γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν κάθε μας δίψα και φιλοδοξία, τότε ἀντιλαμβανόμεθα πὼς τίποτε δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ τὲς κορέσει.

Κι ὅμως κάτι πάλι σὰν πνοὴ ἀνέμου νὰ μᾶς ψιθυρίζει, πὼς τὸ ἔδαφος αὐτὸ ποὺ νομίζομε ἔξαντλημένο και γνωστὸ, κρύβει ἀκόμα στὰ βάθη του θησαυροὺς ἀμύθητους και διανέσταντες πηγές, και πὼς μέσα στὰ διαδοχικὰ στρώματά του μιὰ ἐργασία μυστηριώδης συντελεῖται, κανάλια ὑπόγεια τὸ ἀνεφοδιάζουν διαρκῶς, τροφοδοτοῦν μὲ νέους χυμούς.

Κι ἡ ὁδοιπορία μας ἐξακολουθεῖ, ἡ ἔρευνά μας ἔναρχίζει.

.....
Εἴμεθα τὸ ἔδαφος, τὸ ἔδαφος ποὺ κρύβει πηγές και θησαυροὺς:

Εἴμεθα οἱ γυρευτὲς πηγῶν κι οἱ χρυσοθήρες.

Εἶναι δὲ ἡ χαρὰ μας ἀπέραντη σὰν τὸν ὠκεανό, κάθε φορὰ ποὺ διαγνώσομε στὸν ἑαυτὸ μας τὸν αἰώνιο ταξειδιώτη, τὸν αἰώνιο σκλάβο, δεσμευμένο στὸ ἴδιο πάντα ἔδαφος, ἔδαφος ποὺ κρύβει στὰ βάθη του τὲς πηγές ποὺ δροσιζοῦν και τὸν χρυσὸ ποὺ θαμπώνει.

Ἄλλ' εἴμεθα κάποτε — καταντοῦμε κάποτε — οἱ τυμβωρύχοι αὐτοῦ τοῦ ἔδαφους. Ξαναπέφτομε — τυχαῖα ἢ ἐσκεμμένα — ἐπάνω σὲ μέρη ποὺ ἄλλοτε τὰ πολυσκάφημε και ἐγείραμε ἀπὸ πάνω στήλη, και ἐχαράξαμε τὴ λέξη: ΛΗΘΗ.

Ἄνασαλεύομε γῆ πονεμένη κι' ἔξαντλημένη ποὺ θᾶπρεπε πλέον γιὰ πάντα ν' ἀφίναμε ἡσυχία.

Ἐπαναφέρομε στὸ φῶς και τὴν κίνησι, κάτι ποὺ γνώρισε τέλος τὴ γαλήνη τοῦ θανάτου, ὕστερα ἀπὸ μιὰ πολυτάραχη και ἀνήσυχη ζωὴ.

Ἡ τύψις τότε μᾶς κυριεύει. Φόβου αἴσθημα μᾶς πληροῖ και δεισιδαιμονία.

Βοίσκομε τὸν ἑαυτὸ μας ἔνοχο και πάλιν ἔνοχο πρὸς τὴ ζωὴ. Κι ὁ λόθος τῶν παρθένων πηγῶν ἀναγεννᾶται μέσα μας, πιδ ἔντονος ἀπὸ ποτέ, πιδ ἰσχυρός. Ἀφίνομε στὴν ἡσυχία της τὴ γωνιά γῆς ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ ταράξαμε τὴν ἐρημία της και ἐξορμοῦμε πιδ ἀπορασιαστικοὶ ἀπὸ ποτὲ πρὸς νέες διευθύνσεις.

ΥΠΟΣΧΕΣΙΣ

Ἦ κόσμε, μ' ἔσωσες ἀπὸ τὸν ἴδιο ἑαυτὸ μου.

Μ' ἐλύτρωσες ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ σκληρὰ μου νύχια.

Γι αὐτὸ και σήμερα, σ' ἀγαπῶ, τόσο κόσμε.

.....
Ἦμουν σὰν ἓνα θηρίο ἀνίλεο ποὺ δαγκάνει τὲς σάρκες του, ξεσχίζει τὸ δέρμα του. Ὀλόκληρη τὴν προγονικὴ ἀγριότητα ποὺ βρῆκα κλεισμένη στὰ βάθη μου τὴν κατεύθυνα ἐναντίον μου.

Ἄδιάφορος και περιφρονητὴς στὲς ὁμορφιὲς τοῦ κόσμου, εἶχα τὰ μάτια μου στραμένα πρὸς ἓναν ἄλλο κόσμο — σκοτεινὸ — ποὺ ἔκρυθα μέσα μου. Ὁ κόσμος αὐτὸς μόνο μ' ἐνδιέφερε γιὰτὶ μιλοῦσε σὰν βοὴ παρθένου δάσους στὰ πρωτόγονα αὐτιά μου.

Και ἀκροόμιον μυστικὰ τὲς μύριες φωνές του — πένθιμες ἢ ἄγριες.

Ἦμουν ἀπαθὴς στὲς ὁμορφιὲς τοῦ γύρω μου κόσμου, τυφλὸς στὲς φόρμες του, κουφὸς στὲς μελωδίες του, ἀσυγκίνητος στὲς εὐωδίες του, βουδὸς στὲς προσκλήσεις του.

Ἐπέβλεπα τὸ βλέμμα μου μὴ τυχὸν και σταματήσει ἐπάνω του, και ἀνησυχήσει ἢ σάρκα μου, ταραχθεῖ τὸ πνεῦμα μου, στὴ θέα τῆς καλλονῆς ἢ γαλήνης του.

Ἐφευγα τὴ μουσικὴ τῶν ἤχων του, τὰ κονσέρτα τῶν ψίθυρων και θορύβων του, ἀρπάζοντας μόνο τὸ ἔξαλλο πολεμικὸ ἄσμα ποῦ ἄκουα μέσα μου.

Σ' ἔφευγα, κόσμε, σ' ἔφευγα, μα καθὼς τὸ πληγωμένο θηρίο ποὺ φεύγει, μέσα στὰ σκιερὰ δάση και ἄντρα, τὴ λάμψη τῆς μοιραίας πεδιάδας.

Κι ἀλύπητα, ἐθύθιζα τὰ δάκτυλα μὲς στὲς πληγές μου, ποὺ ἔπαλλαν ἀπ' τὴν ἴδια πάντα φοικίασι.

Ἐπῆρξα ὁ μουσουργὸς τοῦ πόνου μου, ὁ ἀπομονομένος τραγουδιστὴς τοῦ πόνου τῆς ζωῆς.

.....
Δὲν σ' ἀγνοοῦσα ὅμως, κόσμε. Σ' ἔφευγα μόνο, σ' ἔφευγα, γιὰτὶ ἔτσι τὸ πρόσταζε, ἔτσι τὸ ἀπαιτοῦσε ἡ ἀτίθασση και ἀδιάλλακτη φύσις μου.

Ἐδάλαια ἓνα μεγάλο ἀγῶνα, γιὰτὶ δὲν ἤθελα ἀλλοιῶς πῶς νὰ σὲ ἀτενίσω, κόσμε, παρὰ μὲ μάτια νεογέν-

νητου ποῦ δέχεται γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ξανθὸ φῶς τῆς μέρας. Ἔως οὗτου, ἔξαντλημένος ἀπ' τὸν ἀγῶνα αὐτό, νικημένος ἀλλὰ καὶ νικητῆς, ἔπεσα γονατιστὸς μιὰ μέρα, πάνω στὴ ζεστὴ ἀμμουδιὰ μιᾶς ἀκρογιαλιάς, ἀπέναντι σὲ μιὰ γαλανὴ θάλασσα μὲ τὰ μάτια—μάτια νεογεννήτου—στραμμένα πρὸς ἐσέ, Ἡλιε...

Κ' ἐκεῖ, μὲ λυγισμένα τὰ γόνατα, σὲ ὑπεσχέθηκα ἕνα ἀνέκφραστο, ἕνα ἀνείπωτο ἀκόμη ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους, τραγοῦδι Ζωῆς...

ΚΥΜΑ ΖΩΗΣ ΚΥΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ...

Κῦμα ζωῆς, κῦμα θανάτου, ἀχαλίνωτο, ἀκράτητο κι ὀρμητικό, ὀλοένα ποῦ πλησίαζε πρὸς γιγάντιο καὶ ἀπειληκό, μὲ σάρωσε ἕνα δεῖλι, τὴν ὥρα ὅπου σκεπτικὸς περιπατοῦσα πάνω στὴν ξεσκέπαστη ἀκρογιαλιά, μὲ περίλουσε ἀπὸ ἀχνισμένο ἀφρό, μὲ σώριασε δίχως πνοὴ πάνω στὰ βράχια.

Τέτοια ἦταν τοῦ κύματος ἡ ὀρμή, τέτοια ἡ δύναμις, τέτοια ἡ ὀργή.

Ἀξέχαστο δειλινό. Σὰν βουτηγμένος μὲς στὸ αἷμα, ἔγερνε πρὸς τὴ δύση τοῦ ἡλίου. Ἡ τελευταῖες ἀκτῖνες τοῦ πορφύριζαν τὰ θαλάσσινα νερά· καὶ τὸ κῦμα αὐτὸ ἦταν κόκκινο : κῦμα θανάτου!

Μὴ δειλιάσεις ποτέ, ἄνθρωπε, ἀπέναντι στὸ κῦμα τοῦ θανάτου, ὅσο ὑψηλό, λυσσασμένο, σκληρὸ καὶ νὰ σοῦ φανεῖ. Γιατὶ τὸ κῦμα τοῦ θανάτου κάνει ἕνα μὲ τὸ κῦμα τῆς ζωῆς καὶ μόνοι ὅσοι ἀντίκρουσαν τὸν θάνατο, γνώρισαν κάπως βαθύτερα τὴ ζωὴ.

Μὴ τὴν καρδιά σου ἀφίξεις νὰ πάλει στὴ θέα τοῦ ὄρθιου σὰν βουνὸ κύματος, πούρχειται νὰ σ' ἀρπάξει καὶ νὰ σὲ πετάξει σὰν ἀλαφροθάρακα, νὰ σὲ τσακίσει πάνω στοὺς βράχους· γιατί τὸ κῦμα αὐτὸ βγαίνει ἀπὸ τὰ σπλάγνα τοῦ ὠκεανοῦ. Ὅλα τὰ κλειδιά τῶν μυστικῶν τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τοῦ βυθοῦ του θὰ σοῦ τὰ δώσει αὐτὸ τὸ κῦμα. Καὶ

ἀγαπᾶς τὸν ὠκεανὸ καὶ τὰ μυστήριά του, ἄνθρωπε, ποῦ σὰ ναυαγὸς παλαίεις μὲ τὸ κῦμα καὶ διαρκῶς θρέφεσαι μὲ τὴν ἐλπίδα ν' ἀράξεις σὲ μιὰ μαγευμένη νησίδα.

Μὴν ἀγανακτήσεις γιὰ τὸ κῦμα ποῦ ἐξαγριωμένο ἐρχεται νὰ σὲ δείρει· δέξου τὶς ἑκατὸ καὶ μιὰ μαστιγώσεις τοῦ κύματος. Εἶναι τὸ δάρσιμο μιᾶς αὐστηρῆς μητέρας, κάθε φορὰ ποῦ παρακοῦς τὲς ἐντολές της.

Καὶ μὴ φοβηθεῖς, τὴν ὀργισμένη μητέρα σου περισσότερο ἀπ' ὅτι πρέπει. Εἶναι καλὴ αὐτὴ ἡ μητέρα καὶ μόνο ἀγαπᾶ ἀπ' τὰ παιδιά της ἐκεῖνα ποῦ τῆς ἀπειθοῦν : εἶναι σοφὴ μητέρα.

Δέξου τὸ κῦμα θανάτου σὰν ἕνα κῦμα ζωῆς. Δέξου τὸ κύπημά του, τὸ μαστίγωμά του. Ἔτσι θὰ ἀντιδράσεις καλύτερα.

Ξένιαστος ἀκροόσουν τὸν φλοῖσθο τὸν νοσταλγικό, σὰν τραγοῦδι κοχυλιοῦ, ὅταν ἐδέχθηκες, σὰν ῥόπαλο, τὸ ἄγριο καὶ κόκκινο κῦμα. Ἔχε ὑπομονὴ καὶ θὰ δεῖς, τὸ ἴδιο αὐτὸ κῦμα ποῦ ἐξάλλο καὶ τρικυμισμένο βγήκε, ποιὸς ξέρει ἀπὸ τί μέλανας βυθοὺς τῆς γλαυκῆς θάλασσας, νὰ κοπάζει, νὰ γαληνεύει, τέτοια εἶναι ἡ ζωὴ, ἄνθρωπε. Αὔριο σὲ νανουρίζει ὁ ἴδιος φλοῖσθος ποῦ ὑπῆρξε γιὰ σένα τὸ κῦμα τῆς τρικυμίας ποῦ σὲ ρήμαξε, αὔριο παίζεις μὲ τὸ κῦμα ζωῆς ποῦ στάθηκε γιὰ σένα τὸ κῦμα θανάτου.

Κῦμα ζωῆς, κῦμα θανάτου, ἀχαλίνωτο, ἀκράτητο κι ὀρμητικό, ὀλοένα ποῦ πλησίαζε πρὸς γιγάντιο καὶ ἀπειλητικό, μὲ σάρωσε ἕνα δεῖλι, τὴν ὥρα ὅπου σκεπτικὸς περιπατοῦσα πάνω στὴν ξεσκέπαστη ἀκρογιαλιά, μὲ περίλουσε ἀπὸ ἀχνισμένο ἀφρό, μὲ σώριασε δίχως πνοὴ πάνω στὰ βράχια.

Τέτοια ἦταν τοῦ κύματος ἡ ὀρμή, τέτοια ἡ δύναμη, τέτοια ἡ ὀργή.

Ἀξέχαστο δειλινό. Σὰν βουτηγμένος μὲς στὸ αἷμα, ἔγερνε πρὸς τὴ δύση τοῦ ἡλίου. Ἡ τελευταῖες ἀκτῖνες του, πορφύριζαν τὰ θαλάσσινα νερά· καὶ τὸ κῦμα αὐτὸ ἦταν κόκκινο : κῦμα θανάτου.

Γ. ΒΡΙΣΙΜΙΤΖΑΚΗΣ

ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ

Μέσ' από τὰ γλυκὰ νερά λαχταριστή ἐπειάχη
καὶ τὸ σπαθῆτο ἀνύψωσε, περήφανο κορμί
κ' ὕστερα ἐλύγισε ἐλαφρὰ δεξιὰ-ξερβιά, ἐτινάχτη
κι ἀπὲ στὸν ἄμμο ἀρχίνησε νὰ τρεχαλαεὶ μ' ὀρμή.

Τὰ στήθη μέσ' ἀπ' τὸ μαγιὼ σὰν φροῦτα παραδείσια
προβάλανε καὶ βούλιαζε μὲ χάρη ὁ ἀφαλός·
παίζαν στ' ἀγέρι τὰ ξανθὰ μαλλιά της τὰ φειδίσια
καὶ στὰ μεγάλα μάτια της ἀντίφεγγε ὁ γιालός.

Τ' ἀγαλματένια πόδια της τ' ἀσύγκριτα, οἱ λαγῶνες,
ὄλο της τὸ σπαρταριστὸ ροδόλευκο κορμί
ἦταν τραγούδι ἁρμονικὸ πὸν τόπισαν οἱ αἰῶνες
ἀκούραστα σπουδάζοντας, σοφὰ κάθε γραμμή.

Ἀχόρταγα κοιτούσαμε τὸ πλάσμα ἐκεῖνο, οἱ φίλοι,
κι ὅταν μέσ' στὸ τσαντήρι της ἔτρεξε νὰ κορυφτεῖ
ξέφυγε πόθου στεναγμὸς ἀπὸ ὀλωνῶν τὰ χεῖλη,
πόθου πὸν ἐπῆγε τοῦ γιालοῦ τὰ βάρη νὰ θαφτεῖ.

Σ ΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΠΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ"

Τὸ τραῖνο νά! ξεκίνησε. Καὶ τὰ μανδύλια,
καθηζον καθημερινὸ τῆς ὥρας καὶ τῆς θέσης,
εἰς τὸν ἀγέρα γράφουνε λευκὰ καμπύλες ὄλα,
ἐκτὸς ἀπ' ἓνα, κεῖνο πὸν γιὰτὶ δὲν ἤλιθε;

Πεῖρα μου, πεῖρα μου συχνὰ πανάλαβέ μου
ὅσο κι' ἂν σήμερα δὲν τὸ καταλαβαίνω:
«Τίποτε δὲν ἀξίζει τὴν ἐλπίδα τῆς ἀγάπης
πὸν κ' ἴσως τώρα, — πὲς ἐλεύθερος — τὴν συναντήσεις».

Γ. Α. ΣΑΡΕΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΥΤΗΣ

(Στὴν Α. Μ. in memoriam)

Στοῦ χινοπώρου τὴν σιγή καὶ τὴ μελαγχολία
Τὸ ὕστερό σου βογκητὸ παράλυτη ἀντηχοῦσε,
Κι' ἡ ἀστενικὰ φωνούλα σου βοήθεια μᾶς ζητοῦσε
Μέσ' στοῦ θανάτου τὴ φριχτὴ καὶ φοβερὴ ἀγωνία.

Στὴ μαραμένην ὄρη σου λάμπη ζωῆς καμμία,
Κι' οὔτε χαμόγελο θλιβὸ στὰ χεῖλη δὲν ἀνθοῦσε,
Καὶ μιὰ ματιά σου—πὸ θολή—κάποιο ὄραμα θωροῦσε,
Κάποια οὐράνια, μαγικὴ κι' ἀγγελικὴ ὄπτασία.

Οἱ πόνοι τῆς ἀρρώστειας σου δὲ σὲ παιδεύαν τώρα,
Σοῦ ἐχάρισε τὸ γιαιρικὸν ὁ χάρος τοῦ θανάτου
Κι' εὐτυχισμένη χάρεσαι στὴ σκοτεινὴ του χώρα.

Ὅμως σ' ἐμᾶς—τοὺς ζωντανούς—ἄφρισε ἐδῶ κάτου
Τοῦ εὐγενικοῦ σου τοῦ χαμοῦ τὴν τελευταίαν ὄρα,
Καὶ μιὰ θλιμμένη θύμηση τοῦ πόνου σου τοῦ ἀφάντου.

Σ ΠΥΡΟΣ Μ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΕΧΡΕCΤΑΡΙ

Ἄς ἔλθῃ ἀπὸ τὰ τριόβαθα μὴν ὦρα βραδυνὴ
Τότε πὸν ἡ λύπη ἀρχόντισα τὸν ἄρρωστο μὲ ζῶνει
Ἢ μνήμη σας τρισεύγετες μικροῦδες κι' ἡ φωνὴ
Τραγοῦδι ἀπὸ τὰ χεῖλη Σας νὰ μοῦ θυμᾶ τ' ἀηδόνη

(... Ἐδῶ σὲ μένα ἐπρόσταξε τὸ κλᾶμα ν' ἀρχινῶ
Ἢ μοῖρα μὲ τὴν ἄνοιξι καὶ μὲ τὸ καλοκαῖρι
Κλειστό, χτυπάει σὰ δίκωπο μαχαῖρι, ἀπ' τὸ βουνὸ
Σκληρό, τὸ παραθύρι μου, κι' ἀνίλεο τ' ἀγριοκαῖρι)

Κι' ἄς ἔλθῃ ἀπλὸ χαιρέτισμα πολὺ παρθενικὸ
(Τόσο δειλὸς πὸν ἐκάθησα κοντὰ Σας μέσ' στὴ σάλα...)
Στὴν ὄψι πὸν εἶδε κι' ἔκλαψε φεγγάρι ἀναιμικὸ
Τὸ βλέμμα Σας τὲ ἀνίκητο μὴ πὸ τὸν ἥλιο σάλα.

ΙΩΝ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΗ ΤΡΙΛΟΓΙΑ

I

Ένα καράβι καρτερώ πὸν θάρρη νὰ μὲ πάρη
στὸ μακρονὸ κι' ὠραῖο νηοὶ πὸν λαχταρᾶ ἢ ψυχὴ μου!
Κάποιαν αὐγούλα θὲ ραρθῆ ν' ἀράξη στὸ λιμάνι
τῆς πολιτείας μὲ τὰ ψηλὰ περήφανά του πλοῖα
μικρούλι ταξειδιάρικο, λευκὸ περιστεράκι,
πὸν ἀπ' τὸ νηοὶ τὸ μακρονὸ τῆς νοσταλγίας μοῦ φέρνει
μηνύματα, χειρεισμούς και πὼς μὲ καρτεροῦνε!
Νὰ πάω μακρονὰ ἀπ' τὴ σκοτεινὴ, θλιμμένη πολιτεία
μὲ τὸ στενὸ τῆς οὐρανὸ και μὲ τὰ λίγα ἀστέρια,
και τὰ μεγάλα σπήτια τῆς πὸν κρύβουνε τὸν ἥλιο,
κι' οὔτε μιὰ πλέρια ἀνατολὴ κι' οὔτε μιὰ πλέρια δύση
σὲ καθαρὸν ὀρίζοντα δὲν χάρηκε ἢ ψυχὴ μου!
Μακρονὰ ἀπ' τὴν ἄρωστη βονῆ τῶν σκοτισμένων δρομῶν,
τῶν δρομῶν τῶν ἀτέλειωτων μὲ τὴ βαρειά τους πλῆξη
και μὲ τίς ἄχαρες σειρὲς τῶν μαραμμένων δέντρων,
πὸν ἀπιστοροῦνε τραγικὰ τὴν αἰωνία τους θλίψη.
Ὠραῖο νηοί, τάφε γλυκὲ τῆς πίκρας και τοῦ πόνου
σὲ σὲ πετᾶει γοργόφτερος ὁ λογισμὸς μου πάντα
ἀποζητώντας τὴ γλυκειὰ γαλήνη ἔπου χαρίζει
τὸν ἔπνο τὸν ἀτάραχο· και σὶ ὦριο σου ἀκρογιαλί,
ἀπ' τὰ γαλάζια κύματα τ' ἀπαλοχαϊδεμένο,
τὴν ἔστερή μου κατοικιά, ξεκούραση γιὰ πάντα!
Ὠραῖο νηοί, τάφε γλυκὲ τῆς πίκρας και τοῦ πόνου!

II

Τὰ χιοτισμένα σου βοννά, στοῦ καραβιοῦ τὴν πλώρη
ὀρθὸς κυτιάζω ἔκστατικὰ μὲ τὰ μαλλιά ριγμένα
στῆς αὔρας τῆς θαλασσινῆς τὸ φύσημα τὸ πλάνο,
ὠραῖο νηοὶ πὸν ἀγνάντια μου σὰν ὄνειρο φαντάζει
τοῦ κόσμου τοῦ νοσταλγικοῦ πὸν κλειῶ μέσ' τὴν ψυχὴ μου!
Χαράζει ἢ μέρα και μὲ ἀγνή σ' ἔχει ἀγκαλιάσει ὀμίχλη
μὲ τὴ λαχτάρα τὴ θερμὴ χωριατοπούλας κόρης

πὸν σφίγγει στὰ μελαχροινὰ και μεστωμένα μπράτσια
τ' ὠραῖο κεφάλι τοῦ καλοῦ και τὸ φιλεῖ στὸ στόμα!
Προβάλλει ὁ ἥλιος χύνοτας τὰ ὀλόχροσα μαλλιά του
κι' ἔρωτεμένος τὰ λευκὰ γλυκοφιλεῖ ἀκροβούτια,
και λύνει και τῆς καταχνιάς τὰ ἔρωτεμένα μπράτσια,
τελειώνοντας τὸ ἔρωτικό νυχτερινὸ τῆς γλέντι!
Φυσάει τ' ἀέρι ὀλόπριμο και τὰ πανιά φουσκώνει
μὰ ὁ πόθος μου μὲ τὰ φτερὰ τῆς νοσταλγίας πετᾶει
γοργόφτερος και ξεπερνάει τοῦ καραβιοῦ τὸ δρόμο
και στὸ νηοὶ τὸ εὐλογητὸ πλανιέται κι' ἀναγάλλια
γλυκώτατη μοῦ πλημμυράει τὰ στήθια και τὸ κῶμα
ὀλόγυρα τοῦ πόθου μου τονίζει τὸ τραγοῦδι.

III

Και νᾶμαι στ' ὄμορφο νηοὶ μὲ τὸ χρυσὸ ἀκρογιαλί!
Ἀνάμεσα οὐρανὸ και γῆς, σὲ μιὰν ἀπόμωρη ἄκρη
πὸν βασιλεύει ἢ λευτεριά κι' ἢ καλωσύνη ἢ πλέρια,
ροιώθω στὰ στήθια μου ἀλαφριά νὰ καταβαίη ἢ ἀνάσα
και στίς ψηλὲς βουνοκορφὲς νὰ φτερουγᾶ ἢ ψυχὴ μου.
Κοῖνοι λευκοὶ σὰν τὴ γλυκειὰ γαληνεμένη πλάση,
ἄλιζα ρόδα ὀλάνθιστοι και μωρωμένοι κῆποι
κι' ἢ νηιοῦτικη ψυχὴ στὸ δροσερὸ ἀνθοτόπι
τὸ πειὸ γλυκὸ, τὸ πειὸ λευκὸ και μωρωμένο κοῖνο!
Φυσάει τ' ἀέρι ἀπάρθετο πὸν κατεβαίνει ἀνάγια
ἀπ' τίς χιονόλευκες κορφὲς κομίζοντας τὸ μόσκο
τοῦ πρίνου, τῆς ἀργάμπελης, τοῦ θύμου και τοῦ κοῖνου,
κι' ἀναγαλιάζει μου ἢ ψυχὴ στὰ φουσκωμένα στήθια!
Και τὰ καράβια ἔπου περνοῦν μὲ τὰ λευκὰ πανιά τους
τὴ νοσταλγία δὲν μοῦ ξεπνοῦν γι' ἀλαργινὰ ταξειδία,
πέρα ἀπὸ τ' ὄμορφο νηοὶ μὲ τὸ χρυσὸ ἀκρογιαλί,
τὶ ἔχει ἢ ψυχὴ μου τὴ γλυκειὰ κι' ἀπέραντη γαλήνη
τῶν νησιωτῶν μὲ τὰ μακρονὰ και τὰ κάτασπρα γένεια!
Μικρὸ, μικρούλιχο νηοὶ μέσ' τὸ γαλάζιο πόντο
πὼς ἀνασταίνεις τίς ψυχὲς ποῦχει λυγίσει ὁ πόθος!

ΚΩΝΣΤ. Α. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

SOTTO VOCE

III

Εἶνε στιγμές, σὰ βροίκομαι στοὺς μακρινούς τοὺς κάμπους
καὶ ἡ ματιά μου χάνεται στὸ χροῶμα τὸ βαθὺ
κι' ἁρμονικὸ τῶν πράσινων σπαρτῶν ποὺ μὲ χαϊδεύουν
ἐνῶ ὁ ἥλιος ἀπαλὰ τὰ γύρω τους φιλεῖ
στέλνωντας τὶς ἰριδωτές, θερμές, χρυσῆς ἀχτῖνες
τυφλά, σὰν ὄλους τοὺς Θεοὺς παντοῦ· μὰ προσευχὴ
ἀγνή ἀπὸ τὰ στήθη μου, ἄθελα ἀναβροῖζει,
ἕμνος στὸ θεῖο Λογικὸ, ποὺ ἔβαλε σιγὴ
στὴν ἀχαλίνωτη φτωχὴ κι' ἀκόρεστη καρδιά μου,
κόβοντας τὰ χειμαιρικὰ τῆς φαντασίας φτερά.
Κι' ἀκόμα γιατί ἔσταξε, παντοῦ καὶ σ' ὅλα πάνον
τὸ μῦθο τῆς γνώσης, κι' ἔκαμε νὰ βλέπω μὲ χαρὰ
τ' ἀπλὸ κι' ὠραῖο μυστήριό τῆς πάντα νέας Φύσης,
ποὺ τὶς κορυφές μου, ψυχικές, δονεῖ γλυκὰ χορδές.
Κ' ἔτσι, κντιῶ περίφανα τὸ ἄσημό μου εἶνε
ποὺ ὡς κάτι τί, συνειδητό, πάλλει σὶς ἠμμορφιές
ποὺ ἀσυνείδητα σκορπᾶ ἢ μάννα γῆ, καὶ ψάλλει
χαρούμενα κι' ἀνώφελα, σὶς λίγες του στιγμές.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΡΥΣΑΥΓΗ

ΑΘΑΝΑΤΕΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΕΣ

ΠΡΑΞΙ ΔΕΥΤΕΡΗ

Ἐδῶ κ' ἐκεῖ καλαμένες πολυθρόνες ἀνάμεσα ἀπ' τὰ δένδρα. Δεξιὰ ἢ ἔπανλι τοῦ Καληριᾶ. Μιὰ μεγάλη Βεράντια συγκοινωνεῖ μὲ τὸν κῆπο μὲ μιὰ σκάλα πλατειά. Πρὸς τ' ἀριστερὰ ἕνα χονδρὸ παλιὸ δένδρο. Πρὸς τὰ δεξιὰ ἔδρανο ἀπὸ πέτρα.

Στὸ ἀνέβασμα τῆς Αὐλαίας ὁ Ρολάνδος βηματίζει ἐδῶ κι' ἐκεῖ περιοραζόμενος τὸν κῆπο. Σὲ λίγο μπαίνει ἢ κ. Καληριᾶ ἀπ' τὸ βάθος τοῦ κήπου.

Κα Καληριᾶ (μὲ χαμόγελο). Θαυμάζετε τὸν κῆπο μας γιατρέ;

Ρολάνδος. Θαυμάζω πρὸ παντὸς τὴν ἐπιμέλεια, τὴν ὑπομονή σας νὰ φροντίζετε γιὰ ὅλα ἐδῶ κάτω.

Κα Καληριᾶ. Μὲ κολακεύετε γιατρέ.

Ρολάνδος. Ὅχι. Σᾶς βεβαίῳ μιῶ εἰλικρινῶς. Ἐκὰνα μιὰ βολτίτσα γύρω κι' εἶδα τί μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἢ ἀκοίμητη φροντίδα σας... Τί ἄνθη!... Τί χρώματα! (ἀλλάζοντας ἕφος) Μὰ ἀλήθεια, δὲν κουράζεστε λοιπὸν ἑσεῖς;

Κα Καληριᾶ (μὲ κάποια ἀνακούφιση). Τουναντίον. Τὸ ν' ἀσχολεῖμαι μὲ τὰ ἄνθη μὲ ξεκουράζει. Μοῦ χαρίζει στιγμές μιᾶς εὐεργετικώτατης λήθης.

Ρολάνδος. Κι' ὄχι μόνο αὐτό. Ἡ ἀφοσίωσι πρὸς τ' ἄνθη εἶναι συγχρόνως καὶ ψυχικὴ ὑγιεινὴ. Ἀποδεικνύει τὴν ὑγεία τῆς ψυχῆς.

Κα Καληριᾶ (Ἀπότομα σκεπτικῆ...). Τὴν ὑγεία τῆς ψυχῆς;

Ρολάνδος. Βεβαίως.

Κα Καληριᾶ (μὲ ζωηρὴ λύπη). Τότε λοιπὸν ἡ Θάλεια γιὰτὶ ἀποστρέφεται τὰ ἄνθη γιὰτρέ;

Ρολάνδος (ζητῶντας νὰ ὑπεκφυγῇ...). Μὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτε.

Κα Καληριᾶ. Καταλαμβάνω... ζητᾶτε νὰ μὲ καθησυχάσετε... Μὰ ὅμως σᾶς βεβαιῶ ξέρω καλὰ τὶ σημαίνει ὅταν ἓνα κορίτσι στὴν ἄνοιξι τῆς ζωῆς του μισᾷ τὰ λουλούδια...

Ρολάνδος (μὲ ἐπίπλαστη γνυχαγμία). Τὶ λοιπὸν ἔχετε στὸ νοῦ σας;

Κα Καληριᾶ. Τὶ ἔχω στὸ νοῦ μου; ὦ γιὰτρέ, καλύτερα νὰ μὴ φέρῃ στὰ χεῖλη του κανεὶς αὐτὸ ποὺ τοῦ βασανίζει τὸ κεφάλι...

(Πηγαίνει πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ παρατηροῦ κάτω)

Ρολάνδος. Τὶ βλέπετε κεῖ;

Κα Καληριᾶ. Νά. Ἐλάτε νὰ δῆτε. Μένουν ἀκόμη τὰ σημάδια τῆς τριανταφυλλιάς μὲ τὰ μεγάλα ὀλοκόκκινα τριαντάφυλλα.

Ρολάνδος. Ἀλήθεια. Παρατηροῦσα κι' ἐγώ. Κάτι ἀλήθεια ἔλειπε ἀπ' ἐκεῖ.

Κα Καληριᾶ (δείχνοντας τὸ γηραιὸ δέντρο). Ἦταν βλέπετε κατάντικον ἀπ' τὸ παλῆδ αὐτὸ δένδρο... τὸ ἀγαπημένο δένδρο τῆς Θάλειας... Ἀπέναντι δηλαδὴ ἀπ' τὴ θέσι ποῦ περναῖ λίγες στιγμοῦλες τὴν ἡμέρα... (ξεσπῶντας) ὦχ. Γιὰτρέ ξέρετε πόσο βαρεῖς ἔπεσαν στ' αὐτιά μου εἰς δυὸ σας αὐτὲς λέξεις: «ψυχικὴ ὑγιεινὴ» (κάθεται σὲ μιὰ πολυθρόνα).

Ρολάνδος (βλέποντάς τὴν σκεπτικῶς). Ἡ Θάλεια λοιπὸν ξεροζῶσε τὴν τριανταφυλλιά;

Κα Καληριᾶ (κινῶντας τὸ κεφάλι μὲ κόπο). Ναι αὐτὴ... ἡ Θάλεια... τὸ παιδί μου... (κρούβει ἄθελα τὸ πρόσωπο στὰ χεῖρα της. Ἡ φωνὴ της ἔχει τὴν ἔκφρασι τῆς ἀπογνώσεως) Εἶναι φρικτὸ νὰ βλέπει κανεὶς τὸ ἴδιο του παιδί ν' ἀποστρέφεται τόσο ἐπίμονα τὸ κάθε τι ποῦ ἀνήκει στὴ Νεότητα.

Ρολάνδος (σέρνει ἓνα κάθισμα κοντὰ της καὶ κάθεται). Μὰ ἀγαπητὴ κ. Καληριᾶ, ἡσυχᾶστε λοιπὸν. Σᾶς βεβαιῶ κανένα σημεῖο δὲν μοῦ ἐμπνέει ἀνησυχίας. Ὅλ' αὐτὰ τὰ βρίσκω ἄλλως τε παροδικά.

Κα Καληριᾶ. Δὲν πιστεύω γιὰτρέ. Τὸ χαρακτῆρα τῆς Θάλειας τὸν ξέρω ὡς τὸ βάθος. Τίποτε δὲν εἶναι παρο-

δικὸ σ' αὐτὴν ἐκτὸς ὕστερα ἀπὸ μιὰ ριζικὴ μεταβολὴ τῆς ζωῆς της.

Ρολάνδος. Μὰ γιὰ ποιὸ λόγο νὰ καταφεύγει κανεὶς στὶς ριζικὲς μεταβολές;

Κα Καληριᾶ. Γιὰτὶ αὐτὸς εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος.

Ρολάνδος. Καὶ μήπως δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι τρόποι ἐπίσης ἀσφαλεῖς; Τὸ ὕπαιθρο παραδείγματος χάριν;

Κα Καληριᾶ. (σηκώνεται μὲ κάποιο κόπο) Δὲν ξέρω γιὰτρέ, δὲν ξέρω. Πάντα σ' αὐτὴν τρέχει ὁ νοῦς μου. Σᾶς εὐχαριστῶ θεοῦ ποῦ ἔτσι φιλικὰ τὴν παρακολουθεῖτε. Ὁ Μικὲς πάντα ὑπελόγιζε στὴ φιλία σας... Ἀλλ' ὅμως γιὰτρέ τὸ χαρακτῆρα τῆς Θάλειας εἶναι δύσκολο νὰ γνωρίσῃ κανεὶς ὡς τὸ βάθος. Καὶ σᾶς βεβαιῶ εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν γνωρίσετε... ἄλλοιῶς...

Ρολάνδος. (γελῶντας ἐνθαρρυντικὰ) Ἀλλοιῶς ἀπέτυχαν τὰ ἐπιστημονικὰ μέσα. Δὲν εἶναι; Μὰ ἀγαπητὴ μου κ. Καληριᾶ ἔχετε λοιπὸν ἐμπιστοσύνη σὲ μένα...

(Ἡ Κλειῶ μπαίνει ἀπ' τὴ θύρα τοῦ βάνους. Τὴν ἀκολουθεῖ ἓνας Νέος. Εἶναι ντυμένον sport καὶ κρατοῦν ρακέτες τοῦ Tennis. Μπαίνουν γρήγορα μὲ ἀναπνοὴ γρήγορη. Τὰ πρόσωπά τους εἶναι κόκκινα ἀπ' τὴν ἐπίδρασι τοῦ ἡλίου).

Ὁ Νέος. (πρὸς τὸν γιὰτρό καὶ τὴν κ. Καληριᾶ) Παίζομε ἀπ' τὶς 3 συνεχῶς μέχρι τώρα. Δυὸ ὥρες ἀκριβῶς. Εἶμαι σκοτωμένος ἀπ' τὴν κούρασι, μὰ τί πειράζει; Βγαίνω πάντα νικητῆς. Ἐχω κερδίσει τὴν Κλειῶ τρεῖς φορές... (γελᾷ) Εἶμαι ἐνδοξος!

Κλειῶ. (μὲ πείσμα) Ψέμματα! Ψέμματα λές.

Ρολάνδος. (μὲ χαμόγελο) Ἐν πάσει περιπτώσει κι' οἱ δυὸ σας εἶσθε κερδισμένοι. (τοὺς βλέπει μὲ προσοχί) Ἐχετε κερδίσει τὸν ἥλιο, τὸν ἀέρα, τὴν ὑγεία!!

Ὁ Νέος. (μ' ἐνθουσιασμὸ) Ναι. Ναι. Ἐχομε κερδίσει τὸν ἥλιο καὶ τὸν καθαρὸ ἀέρα. Ἡ ζωὴ εἶναι δική μας.

Κα Καληριᾶ. (Προχωρεῖ πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ στέκεται μπρὸς τὴν Κλειῶ) Δὲν κατορθώνεις ποτὲ νὰ μένης δυὸ στιγμοῦλες μὲ τὴν ἀδελφή σου... Εἶσαι πάντα ἓνα μικρὸ θεότρολλο πλάσμα.

Κλειῶ. (ἄθελά της) Μὰ γιὰτί;

Κα Καληριᾶ. Ξεύρεις καλὰ ὅτι τὸ μόνο ποῦ θὰ

διασκέδαζε κάπως τὴν μελαγχολία της εἶναι ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη. Μὰ ἐσύ ;...

Κλειώ. (ζητώντας νὰ ἐπεκφύγῃ) Μὰ δὲν ξεύρω ποῖν ἀπ' ὅλα ἂν ὑπάρχει λόγος νὰ μελαγχολῆ κανεὶς... Ἐνόσω ὑπάρχει ὁ ἥλιος... τὸ tennis... τὸ ὑπαιθρο.

Κα Καληριᾶ. (προχωρώντας πρὸς τ' ἀριστερὰ) Κι' ἐνόσω μὲ τὰ τρελλά σου πηδήματα ἀπωθεῖς κάθε σκέψι γιὰ τὸν ἑαυτό σου καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. (μὲ κάποια μελαγχολία) (πρὸς τὸ γιατρό) Ἐπιτρέψτε μου ἐμένα γιατρέ... Πάω νὰ κυτᾶξω λίγο τὰ λουλούδια μου... (φεύγει).

Ρολάνδος. (σὴν Κλειώ) Μὰ ὅμως γιὰ πῆτε μου, γιατί δὲν κατορθώνετε νὰ πάρετε μαζὺ τὴν ἀδελφή σας ;

Κλειώ. (μένει γιὰ μιὰ στιγμὴ σιωπηλὴ βλέποντας τὸ γιατρό μὲ ἀπορία. Ἐπειτα ξεσπώντας σ' ἕνα ἤχηρὸ γέλιο) Μὰ ποῦ τὸ σκεφθήκατε λοιπὸν αὐτό ; Ἡ Θάλεια λοιπὸν θὰ παίξῃ ποτὲ tennis ;

Ὁ Νέος. Τῆς ἔχω προτείνει τόσες φορές, γιατρέ. Ἐχει ἀρνηθῆ μὲ τὴν ἴδια πάντα ἐπιμονή.

Ρολάνδος. Ἐ. Καὶ γιαντὸ ἀπογοητευθήκατε λοιπόν ; Προσπασηστε ἀκόμα. Δεῖξτε της τὸ ὑπαιθρο... τὸν ἀέρα... Ἐσεῖς οἱ νέοι ἀκούσατε πιὸ πολὺ ἀπὸ μᾶς ὅταν πρόκειται γι' αὐτὰ τὰ πράγματα.

(Ἡ Κλειώ ζητᾷ ν' ἀπαντήσῃ ἀλλ' ἔξαφρα ἀνακόπεται. Ἡ Θάλεια φαίνεται σὴν βεράντα. Φορᾷ μαζὸν σκοῦρο φόρεμα. Στέκεται γιὰ λίγο στὸ ὕψος τῆς βεράντας καὶ κατεβαίνει ἀργά. Ἡ Κλειώ, ἀπότομα ζητᾷ νὰ φύγῃ πρὸς τὰ δεξιὰ ἀσκολοθυμένη ἀπὸ Νέο, ἀλλ' ἀνακόπεται ἀπ' τὸ γιατρό).

Ρολάνδος. Μὰ γιατί φεύγετε λοιπόν ; Σταθῆτε.

(Ὁ Νέος κι' ἡ Κλειώ φεύγουν δεξιὰ χωρὶς ν' ἀπαντήσουν).

Θάλεια. (στὸ γιατρό) Γινῆκατε ἄφαντος γιατρέ.

Ρολάνδος. Ναι. Προτίμησα γιὰ λίγο τὸν κῆπο. Εἶναι τόσο καλὰ ἐδῶ κάτω.

Θάλεια. (σιγὰ καὶ μὲ ψυχρότητα) Ἦσαν ἐπάνω μερικοὶ γνωστοὶ τοῦ πατέρα μου.

Ρολάνδος. (Χαμογελώντας) Μερικοὶ «γνωστοί ;» Καὶ γιατί δὲν λέτε μερικοὶ φίλοι ;

Θάλεια. (μ' ἀπέχθεια) Γιατὶ θᾶταν τὸ τρομερώτερο

ψέμμα. Ὁ πατέρας γιατρέ δὲν αἰσθάνθηκε ποτὲ τὴν ἀνεκτίμητη συντροφιά ἐνὸς φίλου. (κάθεται σὴν πολυθρόνα κοντὰ στὸν κορμὸ τοῦ γηραιοῦ δένδρου).

Ρολάνδος. (πέροντας θείσι στὸ ἀπέναντι κάθισμα ποὺ τὸ σέβει κοντὰ της) Τὶ ἐννοεῖτε μ' αὐτό ;

Θάλεια. Ἐννοῶ ὅτι δὲν εἶχε ποτὲ ἕνα ἄνθρωπο δικό του... Ἐνα φίλο !... Καταλαβαίνετε ;... Ἐνα φίλο !...

Ρολάνδος. Καὶ φαντάζεσθε ὅτι αὐτὸ θὰ ὠφελούσε τὸν πατέρα σας ;

Θάλεια. Βεβαίως. Θὰ τὸν ἐξοικεῖωνε πιὸ πολὺ μὲ τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα.

Ρολάνδος. (ἐκπληκτος) Μὲ τ' ἀνθρώπινα αἰσθήματα ; Γιὰ τὸν πατέρα σας τὸ λέτε αὐτό ;

Θάλεια. Νά ! Εἶστε τρομοκρατημένος, σὰν νὰ ξεστόμισα καμιὰ ὕβρι.

Ρολάνδος. Τρομοκρατημένος, ἴσως ὄχι. Μὰ ὅμως δὲν μπορῶ χωρὶς ἐκπληξί ν' ἀκούσω κάτι τέτοιο.

Θάλεια. (μένει γιὰ λίγη ὥρα σιωπηλὴ) Βέβαια. Ὁ πατέρας μου ἔχει γίνῃ πιὰ ἕνας ἄνθρωπος ἄλλος !... Ἐνας ἄνθρωπος μὲ καρδιά, μὲ ἀφοσίωσι... (γέροντας τὸ κεφάλι μὲ κάποια ἀπότομη λύπη) Ἄλλ' ὅμως γιατρέ δὲν ξέρετε τὶ προηγήθηκε γιὰ νὰ γίνουν ὅλα αὐτά... Τὶ ἐχρησιάστηκε γιὰ νὰ πιστεῖσῃ τέλος ὁ πατέρας σὴν ἐσωτερικὴ ὠραιότητα τοῦ ἀνθρώπου.

Ρολάνδος. (κάθεται καλλίτερα σὴν πολυθρόνα του) Μὰ γιὰ πῆτε μου λοιπόν ;

Θάλεια. (περίλυτη) Ἐπρεπε νὰ θυσιασθῶ ἐγὼ ὀλόκληρη, ἀπ' τὰ μαλλιά ἴσαμε τὰ πόδια.

Ρολάνδος. (σοβαρὸς) Λοιπὸν πρέπει νᾶστε ὑπερήφανη, δεσποινὶς Θάλεια ! Ἐχει ἐξαρηθῆ ἀπὸ σᾶς ἡ σωτηρία τοῦ πατέρα σας !

Θάλεια. Ὑπερήφανη ὄχι.

Ρολάνδος. Μὰ γιατί λοιπόν ;

Θάλεια. (κυτᾶζοντας γύρω της καὶ μὲ φωνὴ ὅσο τὸ δυνατό χαμηλότερη) Δὲν ξέρετε πῶς αὐθόρμητα δὲν ἔρχεται ἀπὸ μένα ἡ θυσία ; Πῶς ἐγώ... ἐγώ... δὲν εἶμαι ἡ δημιουργὸς τῆς σωτηρίας τοῦ πατέρα μου ;

Ρολάνδος. Μὰ τότε πῆτε μου ποῖος σᾶς ἠπέδειξε τοὺς τρόπους νᾶχετε μιὰ τόσο εὐεργετικὴ ἐπίδρασι ἐπάνω

του... Πήτε μου λοιπόν Δεσποινίς Θάλεια ποιός σās υπε-
χρέωσε σ' αυτά;

Θάλεια. (με έξαφρη ταραχή πού διακόπτει τήν μέχρι
τόρα γαλήνη της) Ω. Ας μη μιλούμε γιαυτόν! Ας αφί-
σουμε τόν Απόντα στο άγνωστο!

(Ο Νέος φαίνεται στά δεξιά. Προχωρεί δειά και
κρατεί ακόμα τήν ρακέτα στο χέρι)

Ο Νέος. (στήν Θάλεια) Πότε λοιπόν Δεσποινίς θαπο-
φασίζατε να μάθετε λίγο tennis;

Θάλεια. (σταθερά και ψυχρά) ΠΟΤΕ!!

Ρολάνδος. (στή Θάλεια, με δοκτορική σοβαρότητα) Τò
tennis είναι ένα παίγνιδι πού γυμνάζει όλο τò σωμα συγ-
χρόνως. Αποθλέπει στήν γενική ευεξία.

Θάλεια. (τόν κωτιάζει με ειρωνεία) Γιατρέ. Έχετε
ακριβώς τò ύφος πού παίρνετε όταν γράφετε καμμιά συν-
ταγή. Ακριβώς.

Ρολάνδος. (επιμένων) Μά αλήθεια Δεσποινίς Θά-
λεια. Θα σās έδινε λίγες πολύτιμες στιγμές χαράς.

Θάλεια. (έξαφρα γελά νευρικά) «Χαράς»; Θα είναι
αλήθεια πολò περίεργη αυτή ή «Χαρά»!

Ο Νέος. Θα σās έδινε τήν ευκαιρία να απολαύσετε
αυτò πού σημαίνει «κίνησις»

Θάλεια. (πρός τόν Νέο, απότομα) Ίσως σās άκουα
να μιλάτε εσās αν επρόκειτο να μου πήτε τίποτε για τήν
άκνησία ή τήν μονοτονία. Θα είχατε τήν πιò θαυμάσια
γνώμη.

Ο Νέος. (προσπαθώντας ν' ανακτήσει τò θάρρος του)
Θα αισθανθήτε επί τέλους τή ζωή.

Θάλεια. (με τήν ίδια νευρικότητα) Ω. Με πιò πολò
δικαίωμα θα μπορούσαν να μιλούν γι' αυτήν κείνοι πού
κοίτουνται πιά μέσα στους τάφους, παρά όσοι φέρνουν τή
ζωή πάνω στο δίκτυ μιας ρακέτας.

Ο Νέος. (με κάποιο θυμό) Καλά. Μένετε λοιπόν
πάντα στο πείσμα σας. Αντιπαθήτε τόν άερα, τή ζωή,
τò υπαιθρο. Αντιπαθήτε τόν ήλιο.

Θάλεια. (σηκώνεται υπό τò κράτος μās έξαφνης τα-
ραχής) Ω! Πόσο είσθε άστείοι σεις πού νομίζετε ότι
κατακτήσατε τò Σύμπαν, με τή «ζωή σας», με τόν «Ήλιο
σας» κι' όλες τις μεγάλες αυτές λέξεις πού κι' εσείς ο
ίδιοι δέν καταλαβαίνετε. Σκεφθήτε λοιπόν πώς υπάρχε,

ένας ήλιος άλλος, πιò πολò φοβερός απ' αυτόν πού λάμ-
πει μέσ' τò στερέωμα, ένας Ήλιος πού με τήν πιò άμυ-
δρή του άκτίνα δημιουργεί όλοφώτινες μέρες Καλοκαι-
ριού και πού αλλοίμονο όταν δύοι ζητά νή παρασύρη στα
τάρταρα όλες τις προσφιλείς εικόνες, πού, κάποτε, μās χά-
ρισε ή ζωή.

Ο Νέος. Και ποιός λοιπόν είν' αυτός ο ήλιος;

Θάλεια. (σταθερά) Είν' ή Συνείδησι τού Ανθρώπου!

(Ο Νέος τήν βλέπει στα μάτια μ' ένα βλέμμα κούτο
και βγαίνει χωρίς ν' απαντήση).

Θάλεια. Επί τέλους, γιατρέ, είμαστε μόνοι.

Ρολάνδος. Ναί.

Θάλεια. Και τώρα θέλω να σās παρακαλέσω κάτι:
Να μη με ξαναπλησιάσουν πιά οι πνευματώδεις απεσταλ-
μένοι σας. Γιατρέ ο τρόπος σας, δέν είν' ένας τρόπος
σοζαρός.

Ρολάνδος. Μά αγαπητή μου δεσποινίς Θάλεια...

Θάλεια. Ναί. ναί καταλαβαίνω τι θέλετε να πήτε.

Μά όμως είναι καιρός να μιλήσω εγώ. Λοιπόν σās έπα-
ναλαμβάνω: Μ' έχει αρκετά κουράση ή μωρία τού κόσμου
ώστε να μη μπορώ να δεχθώ με φιλοφροσύνη τὰ νέα σας
μέσα. (έξαντλημένη κάθεται στή θέση της).

Επί τέλους αφήστε με, αν ένα λαβωμένο πουλι πού
κάθετα στίς ρίζες τών δένδρων σέρνοντας μαζί και τήν
έπιθυμία του να πετάξη ψηλά, ελεύθερα...

Ρολάνδος. Θα ήθελα να σās απαντήσω όπως πρέπει.
Τò λάθος σας είναι μεγάλο δεσποινίς Θάλεια. Μά όμως
τόρα δέν είναι καιρός. (βλέπει προς τ' αριστερά) Έρχεται
ο κ. Τάσος, ο άρραβωνιαστικός σας.

Τάσος. (Μπαίνει αριστερά) Καλησπέρα Θάλεια. (χαί-
ρετά τò Ρολάνδο ψυχρά μ' ελαφρή κλίσι της κεφαλής).

Θάλεια. Καλησπέρα Τάσο. Δέν σέ περίμενα τόσο
νωρίς.

Ρολάνδος. Φθάνει μόνο να μη βαρεθή μέχρι τήν
ώρα τού δείπνου.

Τάσος. Α. Δέν θα μείνω απόψε στο δείπνο.

Ρολάνδος. Όχι δά, γιατί; Ο κ. Καληριάς έχει σή-
μερα μερικούς προσκεκλημένους. Αναμφιβόλως θα θέ-
λουν να σās γνωρίσουν.

Τάσος. (άθελα) Αλήθεια Θάλεια;

Θάλεια. Ναί. Ὁ πατέρας προσκάλεσε μερικούς γνωστούς.

Ρολάνδος. Ἐμένα μὲ συγχωρεῖτε ὅμως. Πάω νὰ δῶ τί γίνεται πάνω (φεύγει).

Τάσος. (βλέποντας τὸ γιατρὸ ποὺ φεύγει) Πότε θὰ φύγει πιά ἀπὸ δίπλα σου αὐτὸς ὁ μαῦρος παληόγατος; (εἰρωνικά) Δὲν πάει στὸ διᾶβολο ὁ εὐγενῶς προσφερόμενος σύμβουλος;

Θάλεια. Τέλειωσε πιά. Λίγο πρὶν ἔρτης ἀπετίναξα πιά ἀπὸ δίπλα μου αὐτὸν τὸν ἐφιάλτη. Οἱ δοκτορικὲς αὐτὲς φροντίδες δὲν θὰ μὲ ξαναπλησιάσουν.

Τάσος. Κι' ἂν σὲ ξαναπλησιάση τί μ' αὐτό; Ἐάν μιὰ αἰτία νὰ διασκεδάσω λιγάκι.

Θάλεια. Μὰ γιατί; Τί ἐννοεῖς;

Τάσος. Σὲ βεβαιῶ Θαλίτσα μου θὰ τοῦ κοπανίσω κἄτι σθερκιὲς ποῦ θὰ τοῦ κάνω μαῦρο τὸ δοκτορικὸ του σθερκάκι. (γελά κτηνωδῶς) Χά χά χά.

Θάλεια. Μὰ ὄχι, δὲν κατάλαβες λοιπόν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἐρχόταν μὲ κακοήθειες προθέσεις. Εἶν' εὐγενὴς ὁ γιατρὸς Τάσο. Ἐκεῖνο μόνο ποῦ μ' ἔκαμε νὰ τὸν ἀποστραφῶ, νὰ τὸν ἀντιπαθῆσω, εἶν' ἄλλο. Εἶναι γιατί ζήτησε νὰ ἐπιβληθῆ στὸ χαρακτῆρα μου. Πάντα ὅμως νομίζοντας ὅτι μὲ ὠφελεῖ. Ἐπειτα ἂν σκεφθῆ κανεὶς τὴν ἀφιλοκέρδειά του

Τάσος. (κάνεται κοντά της σὲ μιὰ στάσι ἄσημη ἀγκαλιάζοντας τὰ γόνατά του) Μὰ ἐσύ δὲν ξέρεις Θαλίτσα μου τὸν κοσμάκη. Δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς τί σκοπὸ ἔχουν οἱ ἀφιλοκερδεῖς αὐτοὶ κατεργάρηδες ποῦ ἔρχονται δίπλα σου. (τῆς μιλά ὁλοένα πλησιάζοντας κι' ἐκτελώντας αὐτὰ ποῦ λέει) Ἐκεῖ ποῦ σοῦ παρουσιάζονται ἰδανικοὶ καὶ σοῦ κιννοῦν τὸν θυμασμό γιὰ τὸν ἀνεπύληπτο χαρακτῆρα τους, ἔρχονται σιγά σιγά, πιδ κοντά σου, πιδ κοντά σου, σ' ἀγγίζουνε χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνεις, βάνουν ἔπειτα τὰ χέρια στὸ λαιμό σου, σ' ἀρπάζουν, σ' ἀγκαλιάζουν, θέλουν νὰ σὲ φιλήσουν...

Θάλεια. (ἀνθίσταται μ' ὅλες της τὶς δυνάμεις) Εἶσαι ἕνας διςφθαρμένος... Μιλῶντας γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ βρίζοντάς τους ἀποκαλύπτεις τὸν ἑαυτὸ σου. Ὡ. Ναί. Κανεὶς ἄλλος ἀπὸ σένα δὲν θὰ φερνόταν ὕπως αὐτὴ τὴ στιγμή φέρθηκες ἐσύ...

Τάσος. Βέβαια. Καὶ ποιὸς λοιπὸν ἄλλος ἀπὸ μένα θ' ἄγε τὸ δικαίωμα αὐτό; Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ μένα, μικρὸ μου πουλάκι, μπορεῖ νὰ σ' ἀγγίξει; (Τὴν σφίγγει ἔξαφρα πάνω του μὲ βίαιο πάθος. Ἡ Θάλεια ζητᾷ ν' ἀπαλλαγῆ μ' ὅλες της τὶς δυνάμεις).

Θάλεια. Ἄφισέ με. Ἄφισέ με.

Τάσος. Ὡ! Τί ἡδονικό, τί πιδ ἡδονικό νὰ σφίγγεις πάνω σου μιὰ γατοῦλα ποῦ σοῦ φέρνει ἀντίστασι. (Ζητᾷ νὰ τὴν φιλήσῃ) Ὡ. Μὴν ἀντίστασαι. Ὅσο ἀντίστασαι μὲ κάνεις πιδ πολὺ φωτιά... μοῦ χαρίζεις πιδ πολὺ ἡδονὴ ἐνῶ δὲν θέλεις νὰ μοῦ τὴν δώσης... Ἐπειτα Θάλεια, σὲ λίγο καιρὸ εἶμαι ἐπισήμως ὁ ἄνδρας σου.

(Τὴν φιλά μὲ κτηνώδη παραφορὰ ἀφήνοντάς τιν νὰ πέση σὰν κορμὲλι στὸ κάθισμά της)

(Παῦσι)

(Ἡ Θάλεια μένει ἄφωνη γιὰ ἀρκετὴ ὥρα οἰχροντας μπρὸς της ἕνα ἀπλαγὲς βλέμμα. Ὁ Τάσος τὴν βλέπει ἀτάραχος στὴν ἀρχή. Ἐπειτα ἀπομακρύνεται μὲ ταραχὴ πρὸς τὴν βεράντα).

Θάλεια. Νά! Αὐτὴ εἶν' ἡ Χαρὰ ποῦ ξεγελάει τὴν εὐκολόπιστη ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν ὠραιοθέατη πλάνη τοῦ νέου δεσμοῦ!! Ἡ Βία. Ἡ Βία εἶναι ἡ χαρὰ ποῦ βρῖσκειται μέσα στὰ λόγια καὶ στὶς πράξεις αὐτῶν, ποῦ θὰ γίνουν γιὰ πάντα δικοὶ μας... (ἔξαφρα) Γιὰ πάντα; Ὡ πόση φρίκη κρύβεται μέσ' σ' αὐτὲς τὶς λέξεις; Γιὰ πάντα; Μέχρι τὴ στιγμή ποῦ ποιὸς ξέρει πῶς, ἡ ζωὴ μου πιά θὰ σταματήσῃ, μέχρι τὴ στιγμή ποῦ ὁ θάνατος οἰχροντας πάνω τὸ εὐεργετικὸ δρεπάνι του θὰ μ' ἀφανίσῃ πιά, ὀλότελα θὰ μὲ ξεροζῶσῃ...

(Ὁ Τάσος σταματᾷ ἀμήχανος μπρὸς στὶς σκάλες παρακολουθώντας τὴ Θάλειά).

Θάλεια. Θὰ γίνῃ σὲ λίγο «ἐπισήμως ὁ ἄνδρας μου». Αὐτὸς ποῦ κἄτι οὐτιδανώτερο εἶναι ἀπὸ ἄνανδρος. Ναί, ναί. Ἐπειδὴ τὸ θέλει ἔτσι τὸ ὑψηλὸ κοινωνικὸ γόητρο, ἐπειδὴ τὸ ζητᾷ ἡ κοινωνικὴ περσιωπὴ (γελά μὲ νευρικότητα). Χά, χά, χά. Τὰ δέχομαι ὅλα, ὅλα. Φέρετε τὸν λοιπὸν τὸν ἐκλεκτὸ μνηστήρα. Ποῦ εἶναι λοιπὸν ὁ ἐκλεκτὸς μνηστήρας;

Τάσος. (πλησιάζοντας) Θάλεια.

Θάλεια. (γρονθώντας πρὸς αὐτὸν) Ἄ. Ἐδὼ εἶσαι; Ἐγὼ νόμιζα πῶς ὕστερα ἀπ' τὶς ὑπέρτατες ἐκδηλώσεις

της αγάπης σου, θ' ανέβαινες πάνω, να συναντήσης όσους δίκαια ανυπομονούν να σε γνωρίσουν. Πήγαινε λοιπόν. Δεν σταματά βέβαια έως εδώ ή αξία σου. Έχεις τώρα σ' αυτούς να μιλήσης για τις εμπορικές σου επιχειρήσεις, για τὰ κέρδη σου, για τὰ χρήματά σου. Πήγαινε, θά σε περιμένουν.

Τάσος. (με κάποια δειλία) Μή μιλάς έτσι. Γιατί παίρνεις έτσι ανάποδα τὸ κάθε τι. Ἐπὶ τέλους... ἐπὶ τέλους ἀπέναντί σου ἔχω κάποιο δικαίωμα...

Θάλεια. (ἐξάλλη) Ἡ προστυχιά δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι ἓνα δικαίωμα. Κι' οὔτε ὁ γάμος, οὔτε τίποτε δὲν παραχωρεῖ τέτοιου εἶδους δικαιώματα. Καὶ τὸ νὰ πλησιάζει κανεὶς μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἔστω καὶ τὴν μέλλουσα γυναῖκα του εἶναι ἓνας ἐκβιασμός. Εἶναι ἀτιμία.

Τάσος. (ἀπειλητικὰ) Σοῦ ἀπαγορεύω νὰ μιλάς έτσι.

Θάλεια. (ειρωνικὰ) Μιλᾶ ἢ Ἐξουσία! Γίνεσαι ζωηρὸς μονάχα ὅταν πρόκειται νὰ υπερασπίσης τὸ ἀνύπαρκτο φιλότιμό σου, ἢ ὅταν μέσα σου ξυπνᾷ ἡ ὄρμη τοῦ κτήνους. Μὰ κατὰ βάθος δὲν ὑπάρχει τίποτε νὰ διαμαρτυρηθῆ. Καμμιά χορδὴ τόσο λεπτὴ ποῦ ἀγγίζοντάς την νὰ αἰσθανθῆς πόνο.

Τάσος. Δὲν μοῦ φαίνεται νὰ θεωρήσω ὡς σοβαρὴ ἔνασθλῆσι τὸν ἐξευγενισμό τῶν ἐσωτερικῶν χορδῶν. Ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι λόγια σοβαρὰ αὐτά. Ἐπειτα τὴ θέσι αὐτῆ μοῦ τὴ δίνεις ἐσύ. Δὲν ἔχω βέβαια ἐγὼ πρόχειρες τὶς αἰώνιες κουταμάρες τῶν «ιδανικῶν» γιὰ νὰ σε τραβήξω κοντά μου κι' ἔτσι ἐκτελώντας ὅ,τι μοῦ ἐπιτρέπει τὸ δικαίωμα, παίρνω θέσι βιαστοῦ. Μὰ ὅμως μόνο μπρὸς στὰ μάτια σου ἴσω. Ἡ ὑγιὴς σκέψι τοῦ κόσμου δὲν εἶν' ὑποχρεωμένη νὰ ξετάζῃ ἐκτροχιασμένες ιδέες... Χμ. Ἄς σε χάρακτιρίσω καλύτερα ἔτσι ἀντὶ νὰ θελήσω νὰ υπερασπισθῶ.

Θάλεια. Ὑπερασπίσου λοιπόν.

Τάσος. (Μὲ ζωηρὸ πῆσμα) Οὔτε θὰ υπερασπισθῶ οὔτε τίποτε. Ἀπλούστατα: Θὰ σε πάρω. Θὰ γίνης γυναῖκα μου. Τὸ καταλαβαίνεις; (σταθερὰ) Ἐτσι θέλω ἐγὼ.

Θάλεια. Εὐτελὴ ἄνθρωπε. Πῶς τολμᾷς νὰ ἐκστομίξεις ἔτσι τὴ λέξι «ἐγὼ», ὅταν βρίσκεσαι στὸ σπῆτι τοῦ πατέρα μου;

Τάσος. (Χαιρέκακα) Μὰ κι' ὁ πατέρας σου θὰ θελήσῃ ὅ,τι προτείνω ἐγὼ.

Θάλεια. (ἐξάλλη) Ἐκβιασθῆ... Τέρας ποῦ μέσα του ζεῖ μιὰ παραμορφωμένη ψυχὴ ἀνθρώπου. Θεὸς λοιπὸν νὰ ἐκμεταλλευθεῖς πρὸ πολλὴ τὶς ἀδυναμίες του; (με πόνο) Μὰ ὄχι. Ὁχι. Δὲν θ' ἀφίσω αὐτὸ νὰ γίνῃ ποτέ. Ὁχι. Ὁχι. Ποτέ.

(Ὁ Μικὲς Καληριᾶς φαίνεται στὸ ὕψος τῆς βεράντας. Οἱ δυνάμεις του ἔχουν ἀνακτηθῆ. Ἐπειτα κατεβαίνει καὶ προχωρεῖ μὲ γοργὸ τὸ βῆμα πρὸς αὐτούς).

Θάλεια. (τρέχει κοντά του καὶ τοῦ ἀγκαλιάζει τὴ μέση) Πατέρα μου.

Καληριᾶς. (τὴν ἀγκαλιάζει) Κόρη μου ἀγαπημένη. (τὴ βλέπει με πρὸ πολλὴ προσοχῆ) Μὰ τί εἶναι; Τί ἔχεις;

Θάλεια. (με βαθειὰ συγκίνησι) Τίποτα. Νά, σᾶς σκεπτόμουνα πάλι. Καμμιά φορὰ κατεβαίνατε λιγάκι στὸν κῆπο. Ἀπόψε δὲν κατεβήκατε καθόλου. Μὰ γιατί πατέρα;

Καληριᾶς. Ἐπάνω ἔχω μερικοὺς φίλους, γι'αὐτὸ παιδί μου.

Θάλεια. Ὡ! Αὐτοὶ «οἱ φίλοι»! Μοῦ φαίνεται πῶς σᾶς ἐνοχοῦν.

Καληριᾶς. (τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά) Ὁχι. Ὁχι. Μὴ φοβᾶσαι λατρευτὸ μου παιδί. (πρὸς τὸν Τάσο) Καλησπέρα Τάσο. Ἐδῶ εἶσαι λοιπόν; Τώρα πρὸ ὀλίγου μοῦ τῶπε ὁ γιατρός.

Τάσος. (χαιρετώντας) Νάι. Ἐμεινα λίγο με τὴ Θάλεια. Σὲ λίγο ἀνεβαίνομε...

Καληριᾶς. (τὸν παρατηρεῖ με προσοχῆ) Μὰ φίλε μου, πρὸς τί λοιπὸν αὐτὴ ἡ κατήφεια;

Τάσος. Κατηφὴς ἐγὼ; Τουναντίον ἔχω λόγους νᾶμαι σήμερα ἰδιαιτέρως χαρούμενος.

Καληριᾶς. Μήπως πρόκειται γιὰ καμμιά ἐπιτυχῆ ἐμπορικὴ πράξι; Ἐλα λοιπόν; Τί διστάζεις νὰ ἐκδηλώσης τὴ χαρὰ σου; Ἡ μήπως ἡ χαρὰ ἐξωτερικεύεται με τὴ δυσθυμία; (πρὸς τὴ Θάλεια) Θάλεια, ξεύρεις σήμερα σοῦ ἐπιφυλάττω μιὰ ἐκπληξι.

Θάλεια. Νάι; Μοῦ κινεῖτε σᾶς βεβαιῶ τὴν περιέργεια.

Καληριᾶς. (τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά) Ξεύρω πῶς αὐτὸ θὰ σ' εὐχαριστήσῃ... κι' εἶμαι τόσο ἐνθουσιασμένος παιδί μου ποῦ μοῦ δίνεται αὐτὴ ἡ εὐκαιρία...

Θάλεια. Μὰ γιὰ πῆτε μου λοιπόν.

Καληριᾶς. Ἐχω γνωρίσῃ ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ τὸν

διάσημο concertista τὸν Βλάετ. Αὐτὸς ποῦ ἔκαμε τόσο πάταγο μὲ τὶς ἐμφανίσεις του... Θυμᾶσαι;

Θάλεια. (ἐκπληκτικῶς) Ναί. Ναί. Λοιπὸν;

Καληριᾶς. (γελοῦντας) Βλέπεις λοιπὸν πῶς συμβαίνουν πράγματα ποῦ δὲν τὰ περιμένεις;

Θάλεια. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι πράγματι μ' ἐκπλήττετε.

Καληριᾶς. Λοιπὸν σὲ βεβαιῶ ὅτι τὸν γνώρισα καλά. Ἐγινε φίλος μου... Τὸν παρεκάλεσα λοιπὸν νᾶρτη ἀπόψε ἐδῶ... Ὁ ἀκούσης Θάλεια λίγη μουσικὴ.

Θάλεια. (μὲ συγκίνησι παίρνοντας τὸ χέρι του) Εὐχαριστῶ πατέρα!

Καληριᾶς. (χαμογελοῦντας) Ἄν θέλετε μπορεῖτε νὰ τὸν προσκαλέσετε καὶ στοὺς γάμους. Ἐτσι ἢ τελετὴ θὰ πάρη ἓνα χαρακτηριστὸ καλλιτεχνικό.

Θάλεια. Ἄ. Αὐτὸ ὄχι. Οἱ καλλιτέχνες δὲν συγχάζουν σὲ συμπόσια.

Καληριᾶς. Καλά. Κάνετε ὅτι σᾶς φανῆ καλό. Ἐγὼ τώρα ξαναγυρνῶ πάνω. Μὴν ἀργεῖστε. (στὸν Τάσο) Τάσο. Ἐχῶ ἐπάνω μερικοὺς φίλους ποῦ δὲν νὰ σὲ γνωρίσουν.

Τάσος. (μὲ φιλικότητα) ὦ! Μεγάλη μου τιμὴ!

Καληριᾶς. Λοιπὸν μὴν ἀργεῖστε... Ὅλοι ἐπάνω ἀνυπομονοῦνε.

(Ὁ Καληριᾶς φεύγει)

Τάσος. (μὲ ἐπίπλαστη διαλλαξία) Θάλεια. Πίστευσέ με. Μὲ καταδικάζεις.

Θάλεια. (ψυχρὰ) Δὲν ἔχω μέχρι τώρα καταδικάσει κανένα... (πρὸ σιγᾶς ἅν νὰ μιλᾷ μόνη της) Ἐγὼ μόνο εἶμαι μιὰ κατάδικη.

Τάσος. ὦ. Μὲ πόση κακία μοῦ μίλησες. (ἐπαναλαμβάνει τὰ λόγια τῆς Θάλειας) «Γίνεσαι ζωηρὸς μονάχα ὅταν πρόκειται μέσα σου νὰ ξυπνήσῃ τὸ κτήνος».

Θάλεια. (σταθερὰ) Ναί. Τὸ εἶπα. Κι' ἐν τῷ δικαίῳ μου.

Τάσος. Ἐπειτα μοῦχεις πῆ καὶ κάτι ἄλλο. (ἐπαναλαμβάνει) «Δὲν ἔχεις μέσα σου τίποτε νὰ διαμαρτυρηθῆ, — Καμμιά χορδὴ λεπτὴ δὲν ὑπάρχει μέσα σου—» Ναί, Θάλεια. Μὴ νομίζεις πῶς τὰ ξεχνῶ αὐτά.

Θάλεια. Ὅσο τὰ θυμᾶσαι, τόσο σ' ὠφελοῦν.

Τάσος. (τὴν κνιτᾶ βλοσυρὰ) Καὶ τί φταίω ἐγὼ ἂν δὲν ἔχω μέσα μου τὶς γελοῖες αὐτὲς χορδὲς ἢ ἂν ἢ δύνامي

μου δὲν εἶναι στὸ πνεῦμα ἀλλὰ στὴ κτηνωδία. (ζωηρὰ) Στὸ διάβολο νὰ πάνε οἱ ἐξαιρετικοὶ ἄνθρωποι. Θὰ μείνω ὅπως γεννήθηκα κι' ὅπως εἶμαι. Μέσος δὲν εἶμαι. Μέσος ὄρος δὲν ὑπάρχει. Τὴ μέση τὴν ἔχουν καταλάβῃ οἱ ἄγνοοι καὶ οἱ ἠλίθιοι.

Θάλεια. (μὲ ἀπάθεια) Ὁχι. Μποροῦσες νὰ ἦσουν καλός, εὐγενής, ἄκακος, χωρὶς τίποτε νὰ ἐμποδίσῃ νὰ ἔχεις κι' ἓνα πνεῦμα ἔξυπνο, ὑψηλό, γενναῖο...

(Ακούεται ὁ κρότος τῆς πόρτας τοῦ κήπου. Ὁ μουσικὸς Βλάετ ἔρχεται ἀπ' τὸ βάθος καὶ πηγαίνει πρὸς τὶς σκάλες τῆς βεράντας. Κρατᾷ μιὰ θήκη βιολιῶν).

Θάλεια. (σπεύδοντας πρὸς αὐτὸν) Εἰστε ὁ κ. Βλάετ;

Βλάετ. Μάλιστα. Ἐρχομαι νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν κ. Καληριᾶ.

Θάλεια. (ἄθελᾶ) Maître. Ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν χαρὰ μου ποῦ γνωρίζετε τὸν πατέρα μου...

Βλάετ. Ὁ πατέρας σας μοῦ εἶναι ἓνας ἀληθινὰ ἀγαπητὸς φίλος... Μέσ' ἀπ' τὴν εὐλιχρίνεια τῶν σχέσεών μας ἀναβλύζει πράγματι μιὰ χαρὰ. Εἶναι τὸ συναίσθημα ποῦ δίνει ἢ Φιλία μεταξὺ τῶν ἄνθρώπων!

Θάλεια. (σὺν νὰ ὀνειροπολῆ) Ἡ Φιλία μεταξὺ τῶν ἄνθρώπων!... Ἡ φιλία μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων! (βαθειὰ συγκινημένη) Τόνοι ποῦ δὲν πρωτοδονοῦν τὴν ἀκοή μου!

Τάσος. Μὰ τί ἔχεις Θάλεια;

Θάλεια. ὦ. Τίποτε. (ἀλλάζοντας ὄψος) Κύνταξε ἀλήθεια τί μᾶς χαρίζει τὸ ἀπόροπτο: Ἐνας μεγάλος καλλιτέχνης ἀνάμεσὸ μας!

Τάσος. (χαρετᾶ τυπικὰ) Χαίρω ἐξαιρετικὰ ποῦ σᾶς γνωρίζω κ. Βλάετ.

Θάλεια. (ἀποφειγνόμενος νὰ τὸν συστήσῃ) Ἐγὼ ἀνεβαίνω γιὰ λίγες στιγμοῦλες ἐπάνω. Ὁ πατέρας θὰ τὸν περιμένει.

Τάσος. (ἀμήχανος) Καλά. Ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ. (Ἡ Θάλεια κι' ὁ Βλάετ ἀνεβαίνουν)

(Ὁ Τάσος μένει στὴ θέσι του βλέποντας μὲ μελαγχολία τὴν Θάλεια καὶ τὸν Βλάετ ποῦ μπαίνουν στὸ σπίτι. Ἐπειτα ταραγμένος βηματίζει ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἡ Κλειὸ φάινεται ἀπ' τὴν ἀριστερὰ. Προχωρεῖ μὲ προσοχὴ μὴ γίγῃ ἀντιληπτὴ καὶ τοῦ σκεπάζει τὰ μάτια μὲ τὰ χεῖρά της).

Τάσος. Ποιὸς εἶναι;

Κλειώ. (γελᾷ) "Ολα μπροστά σου τὰ βλέπεις τώρα σκοτεινά; "Ολα μαύρα; "Αν ἦσουν ποιητὴς πῶς θάλεγες τώρα; (εἰρωνικά) «"Ο "Αδης καὶ τὰ Τάρταρα ἀπλώθηκαν μπροστά μου! Μέσ' τὴν ψυχὴ μου νοιώθω τὸ θάνατο!»

Τάσος. (ἀπαλάσσει καὶ τῆς αἰχμαλωτίζει τὸ χέρι) "Ἡ Κλειώ!

Κλειώ. "Ελα λοιπόν. Πρὸς τὶ πάλι αὐτὴ ἡ μελαγχολία;

Τάσος. "Α. Τίποτε.

Κλειώ. Κι' ἡ Θάλεια ποῦ εἶναι;

Τάσος. "Ανέθηκε μὲ τὸν Βλάετ. Νὰ τώρα πρὸ ὀλίγου.

Κλειώ. Μὲ τὸν Βλάετ; Ποῦ βρέθηκε ἐδῶ αὐτός;

Τάσος. (μὲ δυσθυμία) Τὸν προσκάλεσε ὁ πατέρας σου.

Κλειώ. (μ' ἐκπληξι ποῦ ξεσπᾷ ἔπειτα στὸ γέλιο)

Τάσο! Κατάλαβα πῶς ἀναποδογύρισε ὁ κόσμος.

Τάσος. "Οχι. "Ο κόσμος μένει ὁ ἴδιος. "Ἡ Θάλεια μόνο ζητᾷ νὰ τ' ἀνατρέψῃ ὅλα.

Κλειώ. Χμ. Βλέπω ὅτι ἄρχισες νὰ τὴν καταλαβαίνεις.

Τάσος. "Ἡ Θάλεια ζητᾷ ν' ἀνατρέψῃ τὰ πάντα. Αὐτό. Αὐτό, εἶν' ἡ Θάλεια.

Κλειώ. "Αλήθεια Τάσο. "Ας ἤξερα ἐπὶ τέλους τὶ εἶν' αὐτὸ ποῦ ἀπαιτεῖ ἡ Θάλεια ἀπ' τὴ ζωὴ κι' ἀπτοὺς ἀνθρώπους.

Τάσος. "Απαιτεῖ αὐτὸ ποῦ ἀπαιτεῖ κανεὶς ἀπ' τὰ παραμύθια.

Κλειώ. "Εσένα δὲν σ' ἀρέσουν τὰ παραμύθια; Λένε πῶς αὐτὰ πλάθουν τὴ ψυχὴ τῶν μικρῶν παιδιῶν.

Τάσος. Κλειώ. Μίλησέ μου γιὰ τίποτε ἄλλο σὲ παρακαλῶ.

Κλειώ. (σὰν νὰ θυμῆθηκε κάτι) "Αλήθεια ξέχασα νὰ σὲ ρωτήσω. Τὶ ἐντύπωσι σοῦ ἔκαμε ὁ πίδακας ποῦ διορθώσαμε;

Τάσος. Ποιὸς πίδακας;

Κλειώ. "Ο μεγάλος. Νὰ αὐτὸς ποῦ εἶν' ἀπ' ἐκεῖ, στὴν ἄλλῃ πλευρᾷ.

Τάσος. Δὲν εἶδα τίποτε.

Κλειώ. Δὲν εἶδες τίποτε; "Ελα λοιπόν. Τὶ κάθεται; "Εβαλα ἐκεῖ ἓνα ὠραῖο ἔδρανο ἀπὸ καρυδιά. Εἶναι μαγεία! Βλέπει κανεὶς τὸ νερὸ νὰ πηδᾷ ὀρμητικὰ ψηλά, νὰ λάμπῃ στὸ φῶς σχηματίζοντας ἓνα σχῆμα θαυμάσιο κι'

ἔπειτα νὰ πέφτῃ πάλι καὶ νὰ χάνεται (γελῶντας μ' ἀφέλεια)
Νά, ὅπως χάνονται ὅλα!

Τάσος. (ὀπισθοχωρῶντας ἔξαφνα). "Οχι. "Οχι. Θὰ περιμένω τὴν Θάλεια. Σὲ λίγο θ'ἔρθῃ.

Κλειώ. (τραβῶντας τὸν ἀπ' τὸ χέρι) Θαυμάζω ἀλήθεια τὴν ὑπομονή σου νὰ δῆς κάτι τέτοιο. "Εμπρός, ἔλα. (Πηγαίνουν πρὸς τὸ βᾶθος καὶ φεύγουν δεξιᾷ. "Ο Βλάετ κι' ἡ Θάλεια κατεβαίνουν).

Βλάετ. "Επιτρέψτε μου νὰ σᾶς πῶ κάτι ποῦ παρατηρῶ.

Θάλεια. Λέγετε maître.

Βλάετ. "Ο πατέρας σας ὅταν εἶναι κοντά σας, ὅταν τὸν πλησιάζετε νὰ τοῦ μιλήσετε γιὰ κάθε τι, δίνει τὴν ἐντύπωσι ἑνὸς ἀνθρώπου ποῦ ξαναῖψῃ.

Θάλεια. Ναί. "Ο πατέρας ἔχει ὑποφέρει πολλά. (σὲ λίγο ἀλλάζοντας ἕφος) Λοιπὸν maître, δὲν θὰ ξεχάσετε τὴν ὑπόσχεσί σας. Θέλω τόσο πολὺ ν' ἀκούσω μιὰ δική σας σύνθεσι. (κάνεται στὸ ἔδρανο ἀπλώνοντας τὸ χέρι μ' ἀφέλεια) Καθῆστε λίγο.

Βλάετ. (κάνεται) Εὐχαριστῶ.

Θάλεια. Θέλω κεῖνο ποῦ μοῦ εἶπατε πάνω, ἀμέσως ὅταν σᾶς ρώτησα: Τὴν «"Ανατολὴ τοῦ "Ἡλιου»!

Βλάετ. Θέλετε λοιπὸν νὰ τὴν ἀκούσετε τὴν «"Ανατολὴ τοῦ "Ἡλιου»;

Θάλεια. (ζωηρὰ καὶ σχεδὸν ἀθελά της) Ναί. Ναί. Τὸ ζητῶ. Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκατε.

Βλάετ. Ναί. Σᾶς τὸ ὑποσχέθηκα.

Θάλεια. Θᾶναι ἴσως τὸ καλλίτερό σας ἔργο. Τὸ πιὸ ἀξιόλογο.

Βλάετ. (μὲ περιπάθεια) "Ω. Εἶναι οἱ τόνοι ποῦ πάντα θὰ δονοῦν τὴν ψυχὴ μου, εἶναι ἡ χαρὰ, ἡ ἀφατη χαρὰ!

Θάλεια. (νευρικά) Καὶ πῶς λοιπὸν φανταστήκατε τὸ ἀφάνταστο, πῶς ἐσυνθέσατε τὸ ἀσύνθετο;

Βλάετ. "Οχι. Δὲν εἶν' ἀφάνταστο. Τὸ ἡῦρα στὴ ζωὴ μου σ' ὅλη του τὴν "Αλήθεια.

Θάλεια. Πόσες ὁμως δυσκολίες θὰ ἡῦρατε στὴ σύνθεσί του!...

Βλάετ. "Ω. "Αν ἡῦρα δυσκολίες! "Ολα τὰ ἐμπόδια τοῦ Κόσμου ἦσαν καὶ βάλθηκαν μπροστά μου ὅταν ἄρχισα νὰ γράφω τὴν «"Ανατολὴ τοῦ "Ἡλιου».

Θάλεια. Εἴχατε λοιπὸν ἀπογοητεύσεις;

Βλάετ. Είχα σχεδόν απελπισθῆ. Ἦμουν μόνος. Κι οἱ ἀρχικὲς δυσκολίες, ἀνίκανος μόνος μου νὰ τίς πολεμήσω, ὀρθώνονταν μπροστά μου σὰν μιὰ εἰρωνία χαιρέκακα: Νὰ ἕνας μεγάλος μουσικοσυνθέτης! Νὰ ἕνας ποῦ ζητᾶ ν' ἀναφερθῆ κι' αὐτὸς μὲ τοῦ Mendelsohn τὸ ὄνομα!

Θάλεια. Ἐξακολουθεῖστε Μαίτε.

Βλάετ. Ἐζήτησα τὴν ἐπιτυχία κι' ἤυρα τὴν ἀπόγνωσι. Καὶ μαζὺ μ' αὐτὸ ἔνοιωθα νὰ γεννιέται μέσα μου ἕνα μίσος!... Θεέ μου. Ἄρχισα νὰ μισῶ τὸ μόνο ποῦ ἀγάπησα στὸν Κόσμο: Τὴ Μουσική.

Θάλεια. (σιγὰ) ὦ! Πόσο σκληρὰ δοκιμάζει ἡ Μοῖρα τίς ἀξίες!

Βλάετ. (ἐξακολουθῶντας) Τίποτε πιά δὲν μπορούσε νὰ μὲ βοηθήσῃ. Οὔτε ὁ μαγικὸς κόσμος ποῦ ρίχνεται κανεὶς στὸ ἀκουσμα μιᾶς σονάτας τοῦ Beethoven, οὔτε οἱ μουσικοὶ ἱλιγγιοὶ τοῦ Wagner, οὔτε τίποτε δὲν μπορούσε νὰ μὲ σώσῃ πιά.

Θάλεια. Ἀλήθεια. Μιὰ ἀπλῆ ψύχωσι, ὅταν διαρκέσῃ λίγο, μπορεῖ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ...

Βλάετ. Κι' ἀλλοίμονον ἂν δὲν βρεθῆ ἕνα χέρι νὰ μᾶς τραβήξῃ... (σὲ λίγο) Γιὰ πῆτε μου, πιστεύετε στίς ἀτομικὲς δυνάμεις;

Θάλεια. (λίγο ταραγμένη) Πιστεύω... Πιστεύω μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς μου.

Βλάετ. Δὲν θὰ σᾶς εἶναι λοιπὸν μιὰ ἐκπληξι τὸ θαῦμα ποῦ ξανάδωσε τὸ βιολί.

Θάλεια. (ἀνυπόμονα) Περιμένω τὴν ἀφήγησί σας.

Βλάετ. Ἦμουν ἕνα βράδυ ριχμένος σ' ἕνα μικρὸ καφενεδάκι πάνω στὴν θάλασσα. Ἡ Τέχνη σὰν ἕνας λαμπρὸς διάττων εἶχε περάσῃ ἀπὸ μπρὸς μου καὶ χάθηκε πιά γιὰ μένα παντοτεινά. Αὐτὴν τὴν εἰκόνα μοῦ ἔδιναν κεῖνο τὸ βράδυ; αὐτὰ τὰ σώματα ποῦ διασχίζον τὸν οὐρανό... Ὅταν νοιώθω κάποιον νὰ μὲ πλησιάζῃ... Ἐναν ἄγνωστο!

Θάλεια. (ἄθελα) Ποιὸς ἦταν;

Βλάετ. (ἐξακολουθῶντας) Σὰν μιὰ πνοὴ θάρρους ἐνοιώσα δίπλα μου τὸ πέρασμά του. Τὰ μάτια του ἔρριξαν πάνω μου τὴν φοβερὴ δμμορφιά τοῦ Πόνου! Μ' ἐπλησίασε. Μείναμε ὅλο κεῖνο τὸ βράδυ μαζύ, σὰν δυὸ φίλοι παλαιοί, σὰν δυὸ σύμμαχοι. Ἀλήθεια μέσ' ἀπ' τὸν πόνο ἀναπηδοῦν τὰ ὠραῖα ἔργα...

(Λίγη παῦσι. Ἡ Θάλεια, ταραγμένη, βηματίζει γιὰ λίγο ἐδῶ κι' ἐκεῖ κἀνοτίας νεῦμα στὸ Βλάετ νὰ ἐξακολουθήσῃ).

Βλάετ. Τὸ ἐπόμενο βράδυ ρίχτηκα πάλι στὴ δουλειά... Ἀλλὰ μὲ τί χαρὰ ποῦ ἔβρισκα πάλι τίς δυνάμεις μου, μὲ τί χαρὰ ἔβλεπα νὰ διαγράφονται πάνω στὸ πεντάγραμμο οἱ νότες, οἱ νότες ποῦ ὕστερα ἀντήχησαν σὰν ἕνας ὕμνος πρὸς τὸ Θάρρος!

Θάλεια. Σὰν ἕνας ὕμνος πρὸς τὸ Θάρρος. (νευρικά) Μὰ πῆτε μου ποιὸς ἦταν;

Βλάετ. Τ' ὄνομα του εἶναι Παῦλος Ἐτερναῖος.

Θάλεια. (βγάζοντας μιὰ οἰμωγὴ) Ἄ!

Βλάετ. (ὀπισθοχωρεῖ ἄθελα) Τὸν γνωρίζετε; Συγχωρεῖστε με λοιπὸν ἂν μὲ τὴν διήγησί μου σᾶς ἔχω βλάψῃ. Δὲν φανταζόμουν ποτὲ ν' ἀγγίξω τὴ ζωὴ σας...

(Ὁ Καληριᾶς φαίνεται στὸ ὕψος τῆς βεράντας. Τοὺς παρατηρᾷ γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ κατεβαίνει γοργά).

Καληριᾶς. Θάλεια. Ποῦ εἶν' ὁ Τάσος;

Θάλεια. (πλήγριας τὴ συγκίνησί της) Θᾶναι ἀπ' ἐκεῖ. ἴσως μὲ τὴν Κλειῶ;

Καληριᾶς. (μὲ χαμόγελο) Ἐκεῖνος δὲν θάχει βέβαια πολλὰ νὰ πῆ πάνω στὰ ζητήματα τῆς Μουσικῆς.

Βλάετ. (ζητιάζοντας τὸ ρολόι του) Ἐγὼ προτείνω νὰ συναθροισθοῦμε πάνω. Κύριε Καληριᾶ, ἀπόψε θὰ σᾶς παίξω ἕνα ἔργο δικό μου.

Καληριᾶς. (τοῦ σφίγγει τὸ χέρι) Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ἀγαπημένε μου φίλε.

Βλάετ. Τώρα ἐπιτρέψτε μου ν' ἀνέβω... Πάω νὰ τακτοποιήσω λίγο τὸ βιολί μου.

Καληριᾶς. Ὅπως θέλετε. Τώρα θ'ἀνέβωμε καὶ μεῖς. (ὁ Βλάετ ἀνεβαίνει)

Καληριᾶς. Πᾶμε νὰ φωνάξουμε καὶ τοὺς ἄλλους. (τὴν τραβᾷ ἑλαφρὰ ἀπ' τὸ χέρι) Θάλεια, πῶς ἀφίνεις λοιπὸν τὸν Τάσο ἔτσι ὅταν ἐσὺ εἶσαι μ' ἕναν ἄλλο;

Θάλεια. (φέροντας ἀντίστασι) Ὅχι. Ὅχι. Ἄς καθίσουμε λίγο ἐδῶ πατέρα.

Καληριᾶς. (μ' ἀνησυχία) Μὰ τί ἔχεις Θάλεια;

Θάλεια. (ξεσπῶντας) Σκέπτομαι τὴ δυστυχία μου.

Καληριᾶς. Τὴν δυστυχία σου; Τί λὲς λοιπὸν Θάλεια. Πῶς μπορεῖ λοιπὸν νᾶναι κανεὶς δυστυχὴς ὅταν δίνει στοὺς ἄλλους τὴ χαρὰ;

Θάλεια. Σὲ ποιὸν ἔχω δώση τὴ χαρὰ;

Καληριᾶς. Σὲ μένα Θάλεια. (μὲ συγκίνησι) Δὲν κατὰλαβες λοιπὸν; Ἐσὺ μοῦχεις δώση νὰ ξαναπιῶ ἀπ' τὸ γλυκὸ ποτήρι τῆς ζωῆς ὅταν πιά εἶχα ἀντικρύσει τὸ θάνατο. Ἐσὺ μοῦχεις δώση τὴν γλυκεῖα ὑπερφάνεια τοῦ πατέρα. Δὲν λέω ὄχι, κι' ἡ Κλειὼ εἶναι ἓνα παιδί καλὸ, μὰ δὲν ξέρει ὅμως νὰ δῆ τίποτε κατὰ βάθος, τὰ μάτια της γυρνοῦν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σ' ἓνα σωρὸ ἐπιφανειακὰ πράγματα.

Θάλεια. (κάνοντας νεῦμα μὲ τὸ χέρι) ὦ. ὦ. Μὴ προχωρεῖτε πατέρα. Δὲν ἀνήκουν σὲ μένα οἱ τιμὲς αὐτές... Δὲν εἶναι δικές μου...

Καληριᾶς. Πῶς ὄχι Θάλεια. Μόνο ἐσὺ μ' ἔχεις μάθη τῆ μουσικῆ ὁμορφιᾶ τῆς ἀφοσίωσης, μόνο ἐσὺ, ἀγγελέ μου, ἤξευρες σὲ πιά γωνιὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου ἦταν κρυμμένες οἱ πιὸ πολυτιμὲς πηγὲς χαρᾶς.

Θάλεια. (ζωηρὰ) Πατέρα. Δὲν ἀνήκει σὲ μένα ἡ τιμὴ αὐτῆ.

Καληριᾶς. (τὴν ἀγκαλιάζει) Πῶς παιδί μου δὲν ἀνήσει σὲ σένα ἡ τιμὴ αὐτῆ; Ὅλες οἱ τιμὲς τοῦ κόσμου ἀνήκουν σὲ σένα!

Θάλεια. Ὅλες οἱ τιμὲς τοῦ κόσμου ἀνήκουν σ' ἓναν ἄλλο, στὸν πραγματικὸ αἴτιο τοῦ σωμοῦ σας σ' ἓναν ἄνθρωπο ποῦ μισήσατε, ποῦ πολεμήσατε πάντα.

Καληριᾶς. (ἀπότομα ὀπισθοχωρῶντας) Ποιὸς εἶν' αὐτὸς Θάλεια;

Θάλεια. Εἶν' ὁ Παῦλος... Αὐτὸς μοῦχει δείξει τὶ πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ σωθῆ ὁ πατέρας μου... Αὐτὸς... Αὐτὸς...

Καληριᾶς. Ὅστε ἡ θυσία σου αὐτὴ νὰ χωρισθῆς ὀλοτέλα ἀπ' αὐτόν, δὲν ἦταν μιὰ δική σου αὐθόρμητη ἀπόφασι;

Θάλεια. (κρύβοντας τὸ πρόσωπο στὰ χέρια) Ἦταν ἡ θυσία ἑνὸς ξένου...

Καληριᾶς. Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ αἴτιος τῆς χαρᾶς στὴν ὁποία ζοῦσα τόσο καιρὸ; (βηματίζει μὲ ζωηρὴ ταραχὴ ἐδῶ κι' ἐκεῖ) Θάλεια! Θάλεια! Μὲ φέρνεις πάλι μπρὸς σὲ νέα προβλήματα. Εἶχα ἐργασθῆ τόσο καιρὸ μὲ τὴν πραγματικὴ πίστι στὴν ἀξία τοῦ χρήματος, αὐτοῦ ποῦ περιφρονεῖ τὰ πάντα. Σὲ λίγο εἶδα τὶς προσπάθειές μου νὰ καταλήγουν στὸ μηδέν, στὴν καταστροφή. Μὰ ὅμως

ὑστερα ἀπ' αὐτὰ πόσο μεγάλη μοῦ φάνηκε ἡ δύναμι τῆς υἱικῆς στοργῆς σου! Καὶ τώρα μαθαίνω πῶς κι' αὐτὸ δὲν ἦταν παρὰ ἓνα ψέμμα, ἓνα τίποτε κι' αὐτὸ σὰν ὅλα, σὰν ὅλη μου τὴ ζωὴ...

Θάλεια. (πηγαίνοντας κοντὰ του) Πατέρα. Μοῦχετε δείξει ὅτι κατὰ βάθος εἶστε τόσο καλὸς. Πιστέψτε λοιπὸν ὀλοκληρωτικὰ στὸν ἄνθρωπο.

Καληριᾶς. Πές μου Θάλεια. Πές μου πῶς ἐσύ, μόναχ σου, μόνο γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ πατέρα σου ἔχεις φερθῆ ὅπως ἐφέρθηκες. Πές μου. Πές μου τὸ Θάλεια.

Θάλεια. Μὰ σὰς ἔχω μιλήσει μ' ὅλη μου τὴν εὐκρίνεια... Πιστέψτε με λοιπὸν... Κι' αἰσθάνομαι τόσο πόνο τώρα ποῦ σὰς μιλῶ γι' αὐτὰ τὰ πράγματα.

Καληριᾶς. (πηγαίνει ἀργὰ πρὸς τὴν σκάλα κι' ἀνεβαίνει σιγὰ) ὦ. Δὲν εἶναι δυνατόν! Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι δυνατόν...

(Ἡ Θάλεια ἐπιστρέφει στὸ ἔδρανο καὶ κρύβει τὸ πρόσωπο στὰ χέρια της. Ὁ Τάσος ἔρχεται ἀπ' τὸ βάθος. Τὴν παρατηρεῖ γιὰ λίγο, προχωρεῖ καὶ κἀνθεὶ δίπλα της).

Τάσος. Θάλεια, τί ἔχεις; Θὰ ἔδιναι τὰ πάντα γιὰ μιὰ δική σου στιγμὴ χαρᾶς;

Θάλεια. (κινῶντας ἐλαφρὰ τὸ κεφάλι) Τὰ πάντα!

Τάσος. Τὰ πάντα Θάλεια.

Θάλεια. (στὴν ἴδια στάσι) Καλά. Κάθησε λοιπὸν δυὸ στιγμοῦλες σιωπηλὸς μαζύ μου.

Τάσος. (πλησιάζει περισσότερο) Στὸ ὑπόσχομαι. Θάμαι δίπλα σου ἡ Σιωπῆ. Αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Σιωπῆ.

Θάλεια. Δυὸ στιγμοῦλες σιωπῆς. Δόσε μου δυὸ στιγμοῦλες σιωπῆς...

Τάσος. (πλησιάζει πιὸ πολὺ καὶ τὴν ἀγκαλιάζει. Προσπαθεῖ νὰ τὴν δεῖ στὰ μάτια).

Θάλεια. Ὅχι κινήσεις. Ὅχι βλέμματα ποῦ δὲν ἔχουν ἔκφρασι. Εἶμαι ὁ Πόνος... Εἶμαι ὁ Πόνος... Στὸ ὄνομα τοῦ Οὐράνιου Πατέρα δόσε μου δυὸ στιγμοῦλες Σιωπῆς...

Τάσος. (τὴν σφίγγει κοντὰ του) Θάλεια. Πρέπει νὰ μοῦ πῆς πῶς μ' ἀγαπᾶς. Αὐτὸ θέλω νὰ τ' ἀκούσω ἀπ' τὸ στόμα σου...

Θάλεια. (πειεῖται μακρὰ μὲ περιφρόνησι) Καὶ τί

ἐκαμες ἐσὺ τὸ ἄξιον Ἀγάπη. ὦ! Ἀπάλλαξε τὴν ὄρασί μου ἀπ' τὴν θεά σου μορφὴ ἀπαισία...

Τάσος. Δὲν θὰ μπορούσε νὰ ὑπάρξῃ μεγαλιότερη ἀπαισιότης ἀπὸ σένα. Ἡ Κακία καὶ ἡ Καλωσύνη βρῆκαν σὲ σένα ἕνα σῶμα. (φεύγει. Τὸ βιολὶ τοῦ Βλάετ ἀκούεται σὲ τόνο χαρᾶς).

ΑΥΔΑΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Γ. ΠΙΕΡΙΔΗ, «Οἱ Σωτῆρες» Ἀλεξάνδρεια 1929.

Εἶναι ὁ δεῦτερος τόμος διηγημάτων ποὺ ἐκδίδει ὁ συγγραφέας σὲ διάστημα δύο ἐτῶν. Ὁ κ. Πιερίδης εἶναι ἀπὸ τοὺς λίγους Ἀλεξανδρινούς ποῦχουν τὴ γνήσια συγγραφικὴ φλέβα καὶ δουλεύουν με σύστημα. Ἄν καὶ μετὰ τὸ πρῶτο τοῦ βιβλίου παρουσιάστηκε σὰν διημηματογράφος με γερὰ προτερήματα, με τοὺς «Σωτῆρες» παίρνει μιὰ θέση στὸ νεοελληνικὸ διήγημα, μιὰ θέση σίγουρη, τὴ θέση τοῦ μεστωμένου διημηματογράφου με τὴν ἔμφυτη δημιουργικὴ παραγωγή.

Τελευταία τὰ βιβλία ποὺ βγάζουν κυρίως οἱ νέοι εἶναι τὰ περισότερα δυστυχῶς ἢ σπασμωδῶς ἐκινήσεις χωρὶς κανένα ἀπώτερο ἀποτέλεσμα, ἢ μέτριες ἐκδηλώσεις ποὺ δὲν εἶναι ἱκανὲς νὰ μᾶς κάνουν νὰ σκεφτοῦμε, ξόφωρα δηλαδὴ ἀγγίγματα τῆς τέχνης χωρὶς βαθύτερο σκοπὸ, προσορισμὸ ἢ νόημα.

Ἡ δημιουργικὴ λοιπὸν ἐργασία τοῦ κ. Πιερίδη ποὺ κάνει ἐξαιρέση στὴν τελευταία λογοτεχνικὴ παραγωγή πρέπει νὰ προσεχτεῖ, νὰ μελετηθεῖ καὶ νὰ ἐκτιμηθεῖ σ' ὅλη τῆς τῆ σοβαρότητα, σ' ὅλο τῆς τὸ βάθος. Νὰ κριθεῖ μὲν με ἀμερόληπτη αἰσθηρότητα, ἀλλὰ καὶ με κάποια ἰδιαίτερη φροντίδα. Νὰ μὴν περάσει μὲς στὴ σειρά τῶν πολλῶν ἄλλων ἔργων καὶ ἐπιπόλαια νὰ κριθεῖ με τὸν πικρόλογο πεσιμισμὸ ποὺ δίκαια βέβαια μᾶς ἔχει καταλάβει γὰρ τὴν τελευταία νεοελληνικὴ συγγραφικὴ δημιουργικότητα, μὰ ποὺ με κανένα τρόπο δὲν πρέπει νὰ μᾶς κυριέψῃ καὶ νὰ μᾶς κάνει μονόπλευρους στὶς γνώμες μας.

Ἄλλ' ἀρκεῖ νομίζω νὰ διαβάσει κανεὶς με προσοχὴ τὰ διηγήματα τοῦ κ. Πιερίδη, νὰ σταθεῖ τόσο στὸ ἠθογραφικὸ ὅσο καὶ

στὸ πλατύτερον ψυχολογικὸ τους περιεχόμενον γὰρ νὰ νοιώσει πὼς ἔχει νὰ κάνει με συγγραφέα ἀξίας, με δημιουργὸ πλούσιον σὲ παρατήρηση καὶ φαντασία, με ἐκτελεστὴ ἐπιδέξιον καὶ σὲ φόρμα καὶ σὲ ὕφος.

Καὶ στὸ πρῶτο τοῦ βιβλίου ὁ κ. Πιερίδης παρουσίαζε πολλὰς ἀρετὲς ὕφους, μετὰ τὰ διηγήματά του ὅμως αὐτὰ καθιερώνει δικὸ του ὕφος. Ἐνῶ στὰ θέματά του δὲν περνοῦν οἱ μοντέρνες λεγόμενες τάσεις, τὸ στυλ του ἔχει μοντέρνον χαρακτηρισμὸ. Ἡ φράση του εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, σύντομη, γοργή. Τὸ ἔργο του διαβάζεται εὐχάριστα, ξεκούραστα. Δὲν σκοπιάρει κανεὶς μήτε σὲ ἐξεζητημένους νεολογισμούς, μήτε σὲ γλωσσικὰς ἐπιτηδεύσεις.

Τὸ διήγημα τοῦ κ. Πιερίδη ἔχει γερὰ ἀρχιτεκτονικὴ, συνοχὴ, δράση καὶ χροῖμα.

Στὰ «Οἱ Σωτῆρες» καὶ «Τὸ λιθάρι» — τὰ καθαρῶς ἠθογραφικὰ — οἱ Ἀλεξανδρινοὶ βλέπουν ζωντανὰ μπροστά τους πρόσωπα καὶ πράγματα γνώριμα, χωρὶς βέβαια νὰ ὑποδεικνύονται σ' αὐτὰ ἄτομα, ἀλλὰ χαρακτηριστὰ, τύποι ποὺ βέβαια ἔχει χρωματίσει καὶ ἡ φαντασία τοῦ συγγραφέα καὶ ποὺ τόσο ὡραία, τόσο ἔντεχα, μᾶς παρουσιάζονται. Οἱ ἔξω ἀπτὴν Ἀλεξάνδρεια παίρνουν μιὰν ἄρτια ἰδέα ὠρισμένων κύκλων τῆς πόλης μας, βλέπουν ἕνα ζωντανὸ κομμάτι ἀπτὴ ζωὴ μας, κείνο ποὺ ὁ συγγραφέας περιγράφει, ἀναδημιουργεῖ μᾶλλον πέρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ μερικὰ χαρακτηριστικὰ γεγονότα.

Καὶ στὰ δύο αὐτὰ διηγήματα εἶναι διάχυτη μιὰ λεπτὴ εἰρωνικὴ διάθεση ποὺ δὲν ἔχει τὴν τσουχερότητα τῆς σάτυρας γιὰτὶ δὲν γράφτηκαν γὰρ νὰ σατυρίσουν ἀλλὰ γὰρ νὰ ὑπογραμμίσουν θὰ μπορούσε νὰ πεῖ κανεὶς, ὠρισμένες ἀδυναμίες ποὺ σταμάτησαν τὸν συγγραφέα στὴ γύρω του ζωὴ καὶ τὸν ἔκαμαν νὰ τίς μελετήσῃ, νὰ τίς ψυχολογήσῃ, νὰ τίς χρωματίσῃ καὶ νὰ τίς γενικέψῃ.

Οἱ «Σωτῆρες» εἶναι τὸ μεγαλύτερον διήγημα ἀπτὰ τρία τοῦ τόμου ἀπ' αὐτὸ πάρθηκε καὶ ὁ γενικὸς τίτλος τοῦ βιβλίου. Μετὰ τὸ «σωτῆρες» ὁ συγγραφέας δὲν ἐννοεῖ βέβαια τοὺς ἀληθινοὺς σωτῆρας, τοὺς ἀνθρώπους δηλαδὴ ποῦχουν τὴ δύναμιν νὰ δράσουν ἀποτελεσματικὰ γὰρ ἕνα σκοπὸ, ἀλλὰ τοὺς ψευτοσωτῆρας, κείνους ποὺ πάνε νὰ κάνουν κάτι μὰ δὲν ἔχουν τὴν ἱκανότητα καὶ τὸ σθένος νὰ τὸ φέρουν σὲ πέρας, ἢ τοὺς ψευτοευργέτες ποὺ στὸ βάθος δὲν εἶναι παρὰ ἰδιοτελεῖς ἐγωῖστές.

Καὶ στὰ τρία διηγήματα οἱ τύποι καὶ οἱ χαρακτῆρες ποὺ ἔβαλε ὁ κ. Πιερίδης εἶναι γερὰ χρωματισμένοι καὶ ψυχολογημένοι.

Ἡ Ξένη καὶ ὁ Στέφανος («Σωτῆρες») ποὺ μέσα στὴν ἀνθρωπιστικὴ δῆθεν ἰδεολογία τους ὁ ἕνας γὰρ νὰ ἀναγεσθῇ Νοσοκομεῖο

και ἡ ἄλλη γιὰ νὰ γίνει Βρεφοκομεῖο πᾶνε νὰ ἱκανοποιήσουν μυ-
στικές τους ἀδυναμίες, δὲν εἶναι τάχα ψευτοσωτήρες; Ὁ καθένας
κι' ἄς μὴν εἶναι ἀλεξανδρινός, ἅμα διαβάσει τὸ διήγημα αὐτὸ και
σκεφθεὶ θὰ βρεῖ μὲς τοὺς γύρω του Στέφανους και Ξένες πρὸ ἴ-
σαμε τότε δὲν τὸν εἶχαν συγκινήσει γιὰτι οἱ τύποι αὐτοὶ (κι' ἐδῶ
ἐφαρμόζομε τὴ θεωρία τοῦ Παπανούτσου) δὲν πῆραν ἐνδιαφέρον
παρὰ μόλις ἡ Τέχνη τοὺς ἔβαλε σὲ τρόπο πού νὰ φαντάζον, μόλις
ἡ Τέχνη πῆρε τὴ ζωὴ τους — τὴν ἀδιάφορη δηλ. κι' ἀκατάστατη
ροὴ τοῦ πραγματικοῦ — και τὴ συστηματοποίησε, τὴν πειθαύρησε
τῆς ἔδωσε νόημα.

Τὶ ἄλλο παρὰ ψευτοσωτήρας εἶναι ὁ Σπύρος πού μὲ μεγάλη
συγγραφικὴ ἱκανότητα μᾶς παρουσιάζει ὁ κ. Περίδης; Δὲν εἶναι
τις ἴδιες του ἁμαρτίες πού θέλει νὰ ἐξιλεώσει ἀφήνοντας τὴν περι-
ουσία του γιὰ νὰ χριστεῖ ἐκκλησία;

Στὸ «λιθάρι» πάλι ἓνας τύπος ψευτοαιδραστικοῦ, ὁ Σταῦρος,
μὲ πλαίσιο ὀλόκληρη τὴ ζωὴ ὠρισμένων σωματείων πού ὁ συγ-
γραφέας θὰ παρακολούθησε, φαίνεται, και πού ὁ τεχνίτης διασκεύ-
ασε ζωντανά, ζωηρά. Ὁ Σταῦρος θὰ θυμίζει βέβαια στοὺς Ἀλε-
ξανδρινούς κάποιο πρόσωπο, γνώριμο, ὅπως και οἱ δύο νέοι μὲ
τὴν γαλάζια κορδέλα και ὁ Μουσικός τοῦ Συλλόγου.

Τὸ πλατύτερον ψυχολογικὸ διήγημα τοῦ τόμου πού ξεπερνᾷ τὰ
σύνορα τῆς πόλης και πάει νὰ βρεῖ τὴ θέση του στὴν κάθε ἑλλη-
νικὴ γωνιά εἶναι ὁ «Ἀναστηλωτής» πού μᾶς ἄρεσε ἰδιαιτέρως.

Ἡ παράλυτη μάννα, ἡ Σοφία—μὰ προσφυγοπούλα πού μπε-
κε στὸ στήτι γιὰ νὰ περιποιεῖται τὴν ἄρρωστη—και ὁ γυιός, ὁ Ἡ-
λίας, ὁ ψευτοαναστηλωτής πού ἡ Σοφία ἀγάπησε — Νὰ τὰ κύρια
πρόσωπα τῆς τραγωδίας. Γιὰτι βέβαια ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων αὐ-
τῶν εἶναι ἀληθινὴ τραγωδία. Ἔχει μιὰ σκληράδα, ἓναν πόνο βου-
βό, σπαραχτικὸ ἔτσι καθὼς τὴν ζοῦνε πλάι πλάι μὲ τόσο διαφορε-
τικὲς ψυχικὲς καταστάσεις. Οἱ χαρακτήρες τους ἔχουνε μιὰν ἀκρι-
άδα στὴν καθημερινὴ ἀλληλοσύγκρουση, πού σὲ συγκινεῖ μὲ τὴν
ἀνθρώπινη ὁμότητά της.

Τὸ διήγημα εἶναι καλοδουλεμένο, ψυχολογημένο, γερὰ δεμένο
ἔχει ἀνωτερότητα μὲς στὸν τόμο, μὲ τὴν ἀρτια τεχνικὴ του
ἐπεξεργασία και τὴν ἀνάλυση τῶν χαρακτήρων τῶν ἡρώων του.
Φαίνεται νὰ τὸ ἔγραψε ὁ διηγηματογράφος μὲ ἐξαιρετικὴ διάθεση
και νὰ τὸ ἀγάπησε.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Περίδη στολιζέται μὲ ἔξη θαυμάσια σκίτσα
τῆς διαπρεποῦς ζωγράφου κ. Ἀλεξανδρίδη - Στεφανοπούλου, πάνω
στὰ θέματα τῶν διηγημάτων.

Ρ. Σ.

ΔΗΜ. ΠΑΠΠΟΥΛΙΑ. «Τὸ ἐν Βελιγραδίῳ συνέδριον τῶν Βυζαντι-
νῶν σπουδῶν». Ἀπόσπασμα ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας
Ἀθηνῶν Συνεδρίας 5 Μαΐου 1927.

Ὁ κ. Παππούλιας στὴν ἀνακοίνωση αὐτὴ ἀναφέρει τὰ σπου-
δαιότερα θέματα πού ἄγγιξαν ὅσοι ἔλαβαν μέρος στὸ δεύτερο αὐτὸ
διεθνὲς συνέδριον τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν πού γινε στὸ Βελιγράδι
τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1927.

Καὶ πρῶτα πρῶτα ἀναφέρει τὴν πρόταση πούκανε ὁ καθηγη-
τῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης Kretschmer: νὰ συνταγθεῖ
ἓνα σοβαρὸ πιά Βυζαντινὸ λεξικὸ — γιὰ τὴν ὥρα ἔχομε ἓνα-δύο
ποῦτε νὰ τὰ ἐμπιστευθεῖς μορεῖς, οὔτε νὰ τὰ βρεῖς εὐκόλα — μὲ
βάση ὅλα τὰ μεσαιωνικὰ κείμενα.

Ὅλοι τὴν δέχτηκαν και ὠρίστηκε ἐπιτροπὴ γιὰ νὰ συντάξει
τὸ σχέδιο.

Ἄλλη σπουδαία πρόταση εἶναι τοῦ κ. Κυκουλέ πού τόνισε
τὴν ἀνάγκη νὰ γίνουν συστηματικὲς Βυζαντινὲς λαογραφικὲς μελέτες.

Τὸ γ' συνέδριον θὰ γίνῃ στὴν Ἀθήνα τὸ 1930 κι' εὐχόμεστε
νὰ αἰξάνει ὀλοένα ἡ ἀγάπη γιὰ τὴ μελέτη τῆς Βυζαντινῆς ἱστο-
ρίας, πού τόσο λίγο φωτισμένη εἶν' ἀκόμα.

K. H.

ΝΤΟΛΗ ΝΙΚΒΑ «Παλιὰς Ἀγάπες» διηγήματα μὲ πρόλογο Γρ.
Ξενοπούλου. Ἔκδ. και Τυπ. Καταστήματα ἀδελφῶν Γεράφδων.

Τὰ διηγήματα τοῦ κ. Νίμβα εἶναι καλὰ ψυχολογημένα, γραμ-
μένα μὲ χιούμορ. Μὲ τὸν κ. Νίμβα θὰ γίνουμε στὸ μέλλον πολὺ
ἀπαιτητικοί. Θὰ τὸν θέλομε πιότερο προσεκτικὸ, μὲ τις ἐλλείψεις
του διορθωμένες και λιγώτερο ρωμαντικὸ.

Στὰ διηγήματα πού μᾶς παρουσίασε ἔχει εὐχάριστο ὕφος, ζων-
τανό ἔχουν χαρίσματα πού δείχνουν τὸν κ. Νίμβα ἀξιοπρόσεχτο
διηγηματογράφον.

Ἐξωριστὰ μᾶς ἄρεσαν τὰ «χωρὶς τίτλο», ἡ «Παιδοῦλα» και ἡ
σκίτσογράφηση τῶν λαϊκῶν τύπων πού κάνει ὁ συγγραφέας στὸ
«Ὅταν ἦμουνα πλούσιος».

Γ. Α.

ΠΑΝΑΓ. ΜΑΥΡΕΑ «Ἐλεγχοί», Γ'. (Τύποις Κ. Σ. Παπαδογιάννη.
Ἀθήνα, 1927).

Τὸ βιβλίον αὐτὸ, πού ἀποτελεῖ τὸ τρίτον μέρος μᾶς ποιητικῆς
συλλογῆς, συνίσταται ἀπὸ καμμιά εικοσαριά ποιήματα—τὰ περισ-
σότερα σονέτα — στὰ ὁποῖα ὁ ποιητὴς μιλεῖ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον,
γιὰ τὴ γῆ του, τῆς «μάννα γῆ», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ, και γιὰ τοὺς
νεκροὺς του.

Ἡ θλίψις καὶ ἡ νοσταλγία εἶνε τὰ αἰσθήματα ποῦ κυριαρχοῦν στὴν ἔμπνευσί του. Μελαγχολικά (κάποια ἐπίδρασις τοῦ Πορφύρα εἶνε φανερὴ) τραγουδεῖ μ' ἐκφράσεις γεμῆτες ποιητικὴν ἑξαρσί τῆ φύσι. Πάνω στοὺς τύμβους τῶν προγόνων του λαβαίνει ἀφορμὴ νὰ θυμηθῆ τὴ "μυθικὴ τρωϊκὴ βεβήλωση", "τὴν πάρθια αἰμίωση", "τῆ γῆ τοῦ δυνάστη τοῦ Σκύθη"... καὶ τὸ τραγουδὶ του ἔχει κάτι τὸ ὑμνώδικο, ποῦ καμμιά φορὰ ξεσπάει σὲ θρήνο.

Οἱ στίχοι του ἔχουνε μουσικότητα — οἱ περισσότεροὶ τοῦλάχιστο. Τὸ λεκτικὸ του ὁμως εἶνε συχνὰ σκοτεινὸ καὶ τυραννικὰ δύστροπο. Σὲ δυό-τρία ποιήματα, φθάνει στὸ σημεῖο νὰ ὑποθέτει κανεὶς μᾶλλον παρὰ νὰ καταλαβαίνει τι θέλει νὰ πῆ ὁ ποιητής. Φράσεις αἴφνης σὰν κι αὐτὲς (ἀπὸ τὸ σοννέτο XXXVII) :

«Ἀπ' τῶν ἁρμάτων σας τὸ χάλκωμα ἢ ἀπ' τὰ μέλη
τῆς σάρκας σας τῆς ἄδολης, ποιός, ὦ νεκροὶ μου,
ποιός νὰ τὸ εἰπῆ ἀφρὸ ὁ χυμὸς, καρπὸν τὸ ἀμπέλι
γεύση ὁ μηλίτης καὶ ὁ ἀνθοσμίας τῆ μέθη εὐθύμου
πάθους νὰ βρῆ;...»

Πρέπει κανεὶς νὰ τὶς διαβάσῃ καὶ νὰ τὶς ξαναδιαβάσῃ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κατατοπίσῃ μὲ τὸ νοῦ του τὶς λέξεις σὲ μιὰ λογικὴ δειρά, ψηλαφώντας στὸ σκοτάδι τῆς ἐκφράσεως, ἕως ὅτου κατορθώσῃ νὰ βγάλῃ ἐν' ἄοριστο νόημα. Στὴν σκοτεινότητα αὐτὴ συντείνει καὶ ἡ ἔλλειψις τίτλων (τὰ ποιήματα εἶνε ἀπλῶς ἀριθμημένα) ποῦ θὰ μποροῦσαν κάπως νὰ διαφοτῖσουν τὸν ἀναγνώστη.

Τὸ συμπέρασμά μου εἶνε ὅτι μπορεῖ ὁ κ. Μαυρέας νάχῃ μέσα του τὴν φλόγα τῆς ποιητικῆς δημιουργίας — ἄς γίνῃ ὁμως πεῖο ἀπλός, χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀσάφεια στὴν διατύπωση, ποῦ τόσο ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν ἀξία τοῦ ἔργου.

Γ. Α. Π.

“Παράλληλη περιπέτεια” ΣΤΑΜΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ.

Γιὰ νὰ γράφει κανεὶς διηγήματα, πρὸ παντὸς ὅταν εἶναι νέος, πρέπει ὅταν ἔχει βέβαια πρῶτα ταλέντο, νὰ διαβάσῃ πολὺ, νὰ ξέρει τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ διηγήματος καὶ νὰναὶ σὲ θέση νὰ ψυχολογήσῃ καὶ νὰ χαρακτηρίσῃ τοὺς ἥρωές του. Οἱ ῥηχῆς περιγραφῆς μονομερῶν γεγονότων χωρὶς ἀρχὴ καὶ τέλος, χωρὶς συνοχὴ δὲν μποροῦν νάναὶ οὔτε διηγήματα, οὔτε καὶ τίποτα ἄλλο.

Πρέπει κυρίως νὰ μπορεῖ ὁ ἀναγνώστης νὰ βγάλῃ νόημα.

Χρειάζεται μεγάλη μελέτη καὶ λιγώτερη βία.

Γ. Α.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Φ. ΔΡΑΓΟΥΜΗ : «*Ἐκλογή δημοσιευμάτων πολιτικῶν*» Β'. Σειρά, 1925-1928. Τυπ. «*Ἐστία*». Ἀθήνα.

ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ : «*Ὁ Μανώλης Λέκας κ' ἄλλα διηγήματα*». Ἀθήνα 1928.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Σ. ΚΑΣΔΑΓΛΗ : «*Ἀνακρέων*» Ἑμμετρος παράφρασις. Ἐπιμέλεια «*Γραμμάτων*» Ἀλεξάνδρεια. 1929.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ : «*Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς Ἱερσόλυμα*». Ἀλεξάνδρεια 1929.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΦΥΛΛΑΔΙΑ

“*Πρωτοπορία*” Ἀπρίλης 1929. Ἡ «*Πρωτοπορία*» ἀνοιξε τὶς στήλες της γιὰ τὸ πολὺ ἐνδιαφέρον ζήτημα τῆς μεταρρύθμισης τοῦ ἀλφαβήτου μας.

Στὸ τεῦχος αὐτὸ γράφει ὁ Ψυχάρης ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ὑπὲρ τῆς μεταρρύθμισης. Ὁ κ. Φιλήντας ἀπαντᾷ στὸ ἄρθρο τοῦ κ. Φ. Δραγούμη σχετικὰ μὲ τὸ ἴδιο ζήτημα, ποῦ φάνηκε στὴν «*Πρωτῖα*», τῆς Ἀθήνας.

Ἐξωοριστὴ ἐντύπωση μᾶς ἔκανε τὸ βαθυστόχαστο κριτικὸ σημεῖωμα τοῦ κ. Ἀναστασίου Δρίβα γιὰ τὸν γνωστὸ μοντέρνο ζωγράφου Γ. Κηρύκο. Ὁραῖο τὸ ποίημα τοῦ κ. Παπατσώνη «*Σχήμα*».

«*Νέα Ἐστία*». 1η Ἀπριλίου, 15 Ἀπριλίου. Στὸ τεῦχος τῆς 1ης Ἀπριλίου δημοσιεύεται ἓνα ὁραῖο ἔργο τῆς γνωστῆς Ἀλεξανδρινῆς ζωγράφου κ. Θάλειας Φλωρεῶ-Καραβία «*Νέα Μητέρα*» ἀπ' τὴν τελευταία της ἔκθεση στὴν Ἀθήνα.

«*Νέα Ἐπιθεώρηση*» Μάρτης 1929. Ὁ κ. Πέτρος Πικρὸς γράφει «*ἡ θέση μας γιὰ τὸ λατινικὸ ἀλφάβητο*». Σημειώνομε τὸ διήγημα τοῦ κ. Νίκου Νικολαΐδη «*Ἐγὼ κ' ἐκεῖνος*».

“*Πνοή*”. Ἀπρίλης 1929. Βρίσκομε ἓνα ὁραῖο σοννέτο τοῦ Μαλακάση «*Στὸν ποιητὴ Μ. Κανελλῆ*» καὶ ποίημα τοῦ Παλαμᾶ «*Ὅλα τ' ἀηδόνια*», ἐπίσης στίχους τοῦ Σπ. Παναγιωτόπουλου, τοῦ Ζώτου, τοῦ Λάσκου.

“*Ελληνική Ἐπιθεώρησις*” μηνιαῖο περιοδικὸν Ἰανουάριος. Ἐχει συνεργασία τῆς κ. Ζωγράφου καὶ τοῦ κ. Ν. Ι. Λάσκαρη (ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου). Δημοσιεύονται ποιήματα τοῦ Ἀχιλλέα Παράσχου ἐξ ἀφορμῆς τῆς προτομῆς τοῦ ποιητῆ ποῦ στήθηκε στὸ Ζάππειο φέτος. Στὴν ἑορτὴ ποῦ εἶχε γίνεῖ σὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς παραβρέθηκε καὶ ἡ κ. Κλειὼ Παράσχου ἢ χήρα τοῦ ποιητῆ, ἡ ὁποία εἶναι τὴν 90 ἐτῶν.

“*Αναμνηστικὸν Δεῦκωμα τῆς ἐλληνικῆς παροικίας Σικάγου 1929*”. Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς εἶναι τόσο πολυάριθμος, τόσο ἀνεπτυγμένος ὥστε κάθε του ἐκδήλωσις ἔχει ἐνδιαφέρον. Στὸ δεῦκωμα ποῦ λάβαμε βρῖσκομε πολλὰς πληροφορίες γὰ τὴν κοινωνικὴ καὶ ἔμπορικὴ δράσι τῶν Ἑλλήνων τοῦ Σικάγου. Στὸ φιλολογικὸ μέρος τοῦ λευκώματος βρῖσκομε στίχους τοῦ Καβάφη (“Εἰς τὸ Ἐπίγειον”), τοῦ Παλαμᾶ (“Ρόδου μοσχοβόλημα”), τοῦ Μαβίλη (“Μέθη”), τοῦ Ἑφταλιώτη (“Πατινάδα”) διήγημα τοῦ κ. Μ. Βισάνθη.

Ἡ “*Ἀτλαντὶς*” (Νέα Ὑόρκη) τοῦ Μαρτίου περιέχει ἑξῆς ποιήματα τοῦ Παλαμᾶ καὶ εἰκόνα του· καὶ ἄρθρα (με εἰκόνες) γὰ τὴν Θεσσαλονικὴ καὶ τοὺς Δελφούς.

“*Μόδα καὶ Τέχνη*”. Μὲ φιλολογικὴν συνεργασίαν τῶν Σ. Παναγιωτοπούλου, Γιάννη Βλαχογιάννη, Α. Δρίβα, Φ. Μιχαλοπούλου, Α. Δόξα.

“*La Semaine Egyptienne*”. Τὸ ὥραϊο αὐτὸ περιοδικὸν τοῦ Καίρου μᾶς ἔδωσε σὰ τεύχη του — 1ης καὶ 15ης Ἀπριλίου, — τὴν πολὺ ἐνδιαφέρουσα συνέντευξιν τοῦ Duhamel πρὸς τὸν “Ταχυδρόμον” (γὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε ἤδη)· μετάφρασι (Περνὸ) ποιήματος τοῦ Πορφύρα· τὴν διάλεξιν τοῦ γνωστοῦ ἁγγλο κριτικοῦ κ. Μποναμὺ Ντομπρὲ γὰ τὸν μυθιστοριογράφον Φόρστερ· στίχους τοῦ ἐκλεκτοῦ νέου ἁγγλο ποιητῆ Σκέηφ· ἄρθρον γὰ τὸν Μορεάς· μὰ πρόζα τῆς Laeuffer· συνέντευξιν τοῦ κ. Μάριου Βαϊάνου μὲ τὸν κ. Lelis τῆς Revue Nouvelle.

Τὸ “*Cinégraphe Journal*” — ποῦ βρῖσκεται στὸ 17ο ἔτος τῆς ἐκδοσῆς του — δίνει κάθε βδομάδα στοὺς ἀναγνώστες του ὅλα τὰ σημαίνοντα νέα γὰ τὴν καλλιτεχνικὴ κίνησιν τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἀπὸ τίς σελίδες του περνοῦν — μὲ πείρα διαλεγμένες — ὁμορφες εἰκόνες τοῦ κινηματογραφικοῦ καὶ θεατρικοῦ κόσμου. Οἱ στήλες “*De Semaine à semaine*” μὲ πολὺ ἐλκυστικὰ θέματα, καὶ στὸ “*Coin Littéraire*” ἐνδιαφέρουσες φιλολογικὰς εἰδήσεις.

“*Journal des Hellènes*” Παρίσι. Στὸ φύλλον τῆς 3 Μαρτίου, σημειώνομε δυὸ ἐνδιαφέρουσες ἀνταποκρίσεις, τοῦ κ. Ζωγραφακῆ ἀπτὴν Θεσσαλονικὴ καὶ τοῦ κ. Φλώρου (πάνω στὴ διάλεξιν τοῦ Χάϊζεμπεργκ γὰ τὸν Βυζαντινὸν πολιτισμὸν) ἀπτὸ Ἀμβούργο.

Στὸ φύλλον τῆς 31 Μαρτίου ὁ κ. Γ. Χριστοδούλου σ’ ἀνταπόκρισίν του ἀπτὴν Ἀλεξάνδρεια γράφει γὰ τοὺς μοντέρνους ζωγράφους ποῦ πέρασαν ἀπτὴν Ἀλεξάνδρεια, — ὅπως τὸν Στεφανόπουλον, τὴν Ἀλεξανδρίδην, τὸν Καλμοῦχον, — καὶ τοὺς κατακρίνει μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς, γιὰτὶ δὲν τοῦ ἀρέσουν, λέει, οἱ καινούργιες τάσεις τῆς ζωγραφικῆς. Καλὰ. Μὰ ἀπτὴν Ἀλεξάνδρεια πέρασαν καὶ συντηρητικοὶ ζωγράφοι· γιὰτὶ δὲν ἐνθουσίασαν τὸν κ. Χριστοδούλου; βέβαια γιὰτὶ μόνο οἱ ἀξίες μᾶς σταματοῦν σ’ ὁποιαδήποτε ἐκδήλωσίν τους.

“*Διθιοπικὸς Κόσμος*”. Ἀδδὶς Ἀμπόμπα. Τὸ ἀξιόλογον ὄργανον τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀβυσσηνίας.

“*Ἀρκαδία*” ἐφημερίδα τοῦ Σικάγου.

“*Βιβλιογραφία τῶν Γραμμάτων*” Ἀπρίλιος 1929. Στὸ χρῆσιμον φυλλάδιον αὐτὸ ποῦ διανέμεται δωρεάν βρῖσκει ὁ ἀναγνώστης πλήρη κατάλογον τῶν ὥραϊων ἐκδόσεων τοῦ οἴκου “Γράμματα” φημισμένον γὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν καλαισθησίαν του· ἐπίσης βρῖσκει βιβλία ἄλλων ἐκδοτικῶν οἴκων.

Περιοδικὸν “*Ἐρευνα*”. Κατάλογος βιβλίων ποῦ πωλιέται ἀπτὸν ἐκδοτικὸν οἶκον Α. Κασσιγόνην, παιδαγωγικά, ἱστορικά, ποιητικά, κλ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ “*SEMAINE EGYPTEIENNE*”, τὸ λαμπρὸν αὐτὸ γαλλόγλωσσον περιοδικὸν τοῦ Καίρου ποῦ διευθύνει ὁ ἐκλεκτὸς λόγιος κ. Σταυρὸς Σταυρινὸς ἀφιέρωσε τὸ τεύχος τῆς 25 Ἀπριλίου στὸν μεγάλο μας Καβάφη.

Ἡ πολὺ καλὴ αὐτὴ ἰδέα τῆς “*Semaine Egyptienne*” ἐνθουσίασε τόσο τοὺς δικούς μας ὅσο καὶ τοὺς ξένους φιλολογικοὺς κύκλους τῆς Αἰγύπτου ποῦ ἐκτιμοῦν βαθεῖαν τὸν κορυφαῖον Ἑλληνα ποιητῆ.

Τὸ τεύχος περιέχει πολλά ἄρθρα καὶ γνώμες πάνω στὸ θαυμάσιο ἔργο τοῦ Καβάφη ἀπὸ Αἰγυπτῶτες, Ἀθηναίους καὶ ξένους κριτικούς καὶ λογίους πὸν τὸ μελέτησαν καὶ τ' ἀγάπησαν.

Ὁ διαπρεπὴς Ἄγγλος κριτικὸς Bonamy Dobrée ἔστειλε στὴν «Semaine Egyptienne» μιὰ βαθυστόχαστη μελέτη γιὰ τὴν ποίηση τοῦ Καβάφη τὸν ὁποῖο ἐκτιμᾷ πολὺ. Ὁ ἐκλεκτὸς Ἑλβετὸς λόγιος κ. Fiechter μιᾶ μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμό γιὰ τὴν τέχνη τοῦ Καβάφη.

Ὁ διάσημος Ἄγγλος μυθιστοριογράφος Forster ἐκδηλώνει τὸν θαυμασμό του γιὰ τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ καὶ ἀναφέρει τὸ πόσο ἐκτιμοῦν τὸ ἔργο αὐτὸ στὴν Ἀγγλία.

Ὁ Furness, ὁ Dieterich, ὁ Duhamel, ὁ Pernot, ὁ Lebesgue, Hesseling, ὁ Photiades καὶ ἄλλοι ξένοι λόγιοι μιλοῦν πολὺ εὐνοϊκὰ γιὰ τὸν Ἕλληνα ποιητῆ.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐκτιμητὲς τοῦ Καβάφη, — μ' ὅσους βέβαια μπόρεσε νὰ ἐπικοινωνήσει τὸ περιοδικὸ — πρόθυμα μίλησαν γι' αὐτόν.

Βρίσκομε γνώμες τοῦ Γρυπάρη, τοῦ Φιλῆντα, τοῦ Μαλακάση, τοῦ Ἄλκη Θρούλου, τοῦ Καζαντζάκη, τοῦ Γιοφύλλη, τῆς Μινώτου, τοῦ Χάγερ Μπουφίδη καὶ ἄλλων.

Ἄπ' τοὺς Αἰγυπτῶτες ὁ κ. Πολίτης, ὁ συγγραφέας τοῦ σημαντικοῦ βιβλίου «Ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἡ νεωτέρα Αἴγυπτος», παραχώρησε στὴν «Semaine Egyptienne» τὸ κεφάλαιο πὸν ἀφιερώνει γιὰ τὸν Καβάφη στὸ δεύτερο τόμο τοῦ ἔργου του.

Τελευταία ἀναφέρουμε τοὺς Ἀλεξανδρινούς πὸν συνεργάζονται στὸ τιμητικὸ αὐτὸ τεύχος, γιατί ἔμεῖς οἱ Ἀλεξανδρινοὶ τὸν Καβάφη τὸν θεωροῦμε δικό μας, δόξα μας καὶ ὅ,τι γίνεται γι' αὐτὸν ἔχει κάποιον ἀντίκτυπο καὶ σὲ μᾶς.

Ξέρομε τὸν ἄνθρωπο, ξέρομε τὸ ἔργο του, τὸ μελετοῦμε ἀπ' ὅλες του τίς μεριές. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἀλεξανδρινοὶ πὸν συνεργάζονται στὸ τεύχος αὐτὸ μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια κι' ἀγάπη ἔγραψαν ὁ καθένας τίς ἀπόψεις του ἀναλυτικά, — ὁ Ἀλεοντῆς, ὁ Πιερίδης, ὁ Μοδινός, ὁ Κατράρο, ὁ Ἀνταῖος, ὁ Νομικός, ἡ Σεγκοπούλου καὶ ἄλλοι.

Ἄπὸ μέρος τῆς Διεύθυνσης τῆς «Semaine Egyptienne», ἔγραψαν ὁ Σταῦρος καὶ ὁ Πάνος Σταυρινός.

Μερικὰ ὀνόματα βέβαια ἐκτιμητῶν τοῦ Καβάφη ἔλλειψαν, φυσικὰ ὑποθέτουμε γιὰ λόγους ἀνεξάρτητους τῆς θέλησης τοῦ περιοδικοῦ.

Τὸ τεύχος ἔχει αὐτόγραφα τοῦ ποιητῆ, κλισὲ διάφορων σκίτσων του ἀπὸ τὸν Μαλέα, τὴν Ἀλεξανδρίδη, τὸν Καλμούχο, τὴν

Καραβία, τὸν Γῶγο, καὶ Γαλλικὲς μεταφράσεις πολλῶν ποιημάτων του.

Συγχαίρομε τὴν «Semaine Egyptienne» γιὰ τὴν θαυμάσια σκέψη τῆς νὰ συμβάλλει στὴν ἐκδήλωση ἐκτίμησης πρὸς τὸν Καβάφη.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ μυθιστορήματος «Ἀσπάλεινες Κλωστὲς» κ. Ἄπ. Λεοντῆς μᾶς κάλεσε στὸ σπίτι του μὲ μερικοὺς ἄλλους φίλους του λογίους τὴν Τετάρτη βράδυ (24 Ἀπριλίου) καὶ μᾶς διάβασε ἀποσπάσματα ἀπὸ ἓνα ὠραῖο καινούργιο του μυθιστόρημα πὸν πρόκειται νὰ ἐκδόσει προσεχῶς.

Ὁ κ. Λεοντῆς ἔχει γνήσιο ταλέντο μυθιστοριογράφου· γράφει πολὺ ὁμορφα καὶ χειρίζεται μὲ γερὴ τέχνη τὸ θέμα του. Εἴμαστε βέβαιοι — ἀπὸ τὴν περικοπὴ πὸν ἀκούσαμε — ὅτι τὸ νέο αὐτὸ μυθιστόρημα τοῦ διαπρεπῆ συγγραφέα θὰ προσθέσει ἓνα σημαίνον ἔργο στὴν μυθιστορηματικὴ λογοτεχνία μας.

■ ΠΟΛΛΗ εὐχαρίστηση μάθαμε ὅτι ὁ κ. Χ. Νομικός ἐξελέγη πρόεδρος τοῦ διεθνoῦς ὀμίλου «Amis de l'Art». Μᾶς ἱκανοποιεῖ βέβαια ὅτι ἡ προεδρεία δόθηκε σὲ Ἕλληνα λόγιο, ἀλλὰ ἀνεξάρτητα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποψη μᾶς ἱκανοποιεῖ ἡ ἐκλογή τοῦ κ. Νομικοῦ διότι τὸν θεωροῦμε πολὺ κατάλληλο γιὰ τὴν ἐπίδοσι τοῦ ὀμίλου.

ΜΙΑ ΠΟΛΥ ὠραία πρωτοβουλία, ὀφειλόμενη στὴν «Lanterne Sourde» τοῦ Κάιρο καὶ στὶς ἐνεργεῖες τοῦ κ. Vanderborghit εἶναι γιὰ τὴν ἀνέγερση μνημεῖο στὸν ποιητῆ Rupert Brooke στὴ Σκύρο. Τὸ μνημεῖο θὰ παραγγελθεῖ σὲ Ἕλληνα γλύπτη. Οἱ ἔργα ἀρχισαν μὲ τὴν συνεισφορά τοῦ Λόρδου Λόιδ ἀπὸ 20 λίρες. Ἡ κ. Ἀλεξανδρίδη ἔδωσε μιὰ θαυμάσια ζωγραφιά τῆς — ἓνα τοπεῖο τῆς Σκύρου — γιὰ νὰ πωληθεῖ πρὸς ὄφελος τοῦ ἔργου. Οἱ συνεισφορὲς θὰ στέλλονται στὸν Λιοικητῆ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς Αἰγύπτου, Κάιρο, μὲ τὴν σημείωση «γιὰ τὸν κ. R. A. Furness».

ΑΚΟΥΣΑΜΕ τὸν Ἀπρίλιο μιὰ ἀληθινὰ σοφὴ σειρά διαλέξεων πάνω στὴν Ἀραβικὴ Τέχνη ἀπὸ τὸν κ. E. Combe, τὸν διευθυντῆ τῆς Δημοκρατικῆς Βιβλιοθήκης. Ὁ κ. Combe εἶναι πολὺ ἀραβομαθὴς καὶ ἔχει καὶ τὸ χάρισμα τῆς σαφήνειας.

Ἄπ' τίς διαλέξεις του πολλὲς γνώσεις ἀπεκόμισαν ἐκεῖνοι πὸν

τούς ἀρέσει μὲν ἢ Ἀραβικὴ Τέχνη, ἀλλὰ δὲν εἶναι κάτοχοι τῶν λεπτομερειῶν τῆς καὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἐξέλιξίς τῆς.

ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ Σύλλογο "Ἀπόλλων" ἐξακολοθοῦν οἱ ἐνδιαφέρουσαι διαλέξεις. Μιά ἀπ' αὐτὲς ἦταν τοῦ κ. Α. Γ. Κωνσταντινίδου γιὰ τὸν Πανάγιό Τάφο.

ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥΣ ἀπτὴν Αἴγυπτο οἱ ἐξέχοντες Ἕλληνες ζωγράφοι Στεφανόπουλος καὶ Ἀλεξανδρίδης-Στεφανοπούλου ἔδωσαν συνέντευξη στὴν Ρίκα Σεγκοπούλου πάνω στὶς ἐντυπώσεις τους ἀπτὴ Σκύρο ποῦχαν ἐπισκεφθεῖ στὸ τελευταῖο καλλιτεχνικὸ τους ταξεῖδι.

Ἡ συνέντευξη αὐτὴ ποὺ φάνηκε στὴν "Bourse Egyptienne" εἶχε ἀφορμὴ τὴν σκέψη ποὺ γεννήθηκε σὲ καίρινό κύκλο διανοουμένων, τὴν "Lanterne Sourde", νὰ ἀναγερωθεῖ μνημεῖο πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγγλοῦ ποιητῆ Rupert Brook ποὺ εἶναι θαμνός στὴ Σκύρο.

Οἱ καλλιτέχνες μιλοῦν μ' ἐνθουσιασμό γιὰ τὸ ὄραιο αὐτὸ νησι τῆς Ἑλλάδας, μὲ τὰ γραφικὰ τοπεῖα καὶ τὰ πολὺ ἐνδιαφέροντα χωρικά σπήτια του.

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΙΛΟΣ τῆς πόλης μας "Οἱ Ἀργοναῦται" ἔδωσαν τὸ Σάββατο 27 Ἀπριλίου στὸ New Victoria Hotel δεῖπνο πρὸς τιμὴν τοῦ ποιητῆ Καβάφη.

Στὸ δεῖπνο παρακάθησαν τὰ μέλη τῶν "Ἀργοναυτῶν" καὶ μερικοὶ φίλοι τους προσκαλεσμένοι.

Ἡ ἀτμόσφαιρα φιλικὴ καὶ ἐνθουσιώδης. "Ολοὶ συγκινημένοι καὶ χαρούμενοι ἐόρταζαν τὸν μεγάλο Ἕλληνα ποιητῆ.

Τὴν προφώνηση ἐξ ὀνόματος τοῦ Ὁμίλου ἔκαμε ὁ κ. André de Launois διευθυντὴς τῆς "Bourse Egyptienne" τοῦ Καίρου, στὸν ὁποῖον ὁ Καβάφης ἀπάντησε εὐχαριστῶντας.

Ὁ καθηγητὴς κ. M. Germond καὶ ἡ Δνὶς Germaine Arcahe, ἀπάγγειλαν μεταφράσεις γαλλικῆς ποιημάτων τοῦ Καβάφη, ποὺ ἐνθουσίασαν τὸ ἀκροατήριον.

Ὁ διάσημος πιανίστας Boskoff μὲ τὸ ὑπέροχο παίξιμό του συνέβαλε στὴν ἐπιτυχία τῆς ὀραίας βραδυᾶς ποῦχαν τὴν ἔμπνευση νὰ διοργανώσουν οἱ "Ἀργοναῦτες" μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ ἐκλεκτοῦ λογίου κ. Fiechter.

Πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐορτῆς παίχτηκε μιὰ χαριτωμένη σατυρικὴ ἐπιθεώρηση τῶν Fiechter καὶ Germond στὴν ὁποία πείραζαν διάφορους ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων.